

T.C.
MUĞLA TİCARET VE SANAYİ ODASI

İRLANDA ÜLKE RAPORU

Devletin Adı	İrlanda Cumhuriyeti
Başkenti	Dublin
Yönetim Biçimi	Üniter Parlamenter Cumhuriyet
Resmi Dili	İrlandaca, İngilizce
Dini	Katolik (% 84.2), Protestan (% 2.8), Diğerleri (% 13)
Para Birimi	Avro (€)
Üyesi olduğu belli başlı uluslararası kuruluşlar	AB, DTÖ, BM, Avrupa Konseyi, IMF, FAO, Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (IBRD), Avrupa Kalkınma Bankası (EBRD), ILO, OECD, Dünya Sağlık Örgütü (WHO), UNCTAD, UNIDO, UNESCO.
Yıllık Ortalama Döviz Kuru (Avro/Dolar)	1.1237 (2015) (İrlanda Merkez Bankası)
Yüzölçümü	70.280 km ²
Nüfusu (2013)	4.593.100 (İrlanda İstatistik Kurumu geçici veri)
Yıllık nüfus artışı (%)	7.7 (İrlanda Merkez İstatistik Ofisi)
Büyük Kentler/Limanlar	Büyük Kentler: Dublin, Cork, Galway, Limerick, Waterford Limanlar: Cork, Dublin, New Ross, Shannon Foynes, Waterford.
Türkiye ile Saat Farkı	- 2
Haftalık Çalışma Saati (Ortalama)	40
Resmi Tatil Günleri	<ul style="list-style-type: none"> • 01 Ocak 2013 (Yılbaşı) • 18 Mart 2013 (St. Patricks Günü-Milli Gün) • 01 Nisan 2013 (Paskalya Pazartesi) • 06 Mayıs 2013 (Resmi Tatil-Banka Tatili) • 03 Haziran 2013 (Resmi Tatil-Banka Tatili) • 05 Ağustos 2013 (Resmi Tatil-Banka Tatili) • 28 Ekim 2013 (Resmi Tatil) • 24 Aralık 2013 Noel • 26 Aralık 2013 (St.Stephen Günü) • 31 Aralık 2013 (Yılbaşı ½ gün)
Uluslararası Telefon Kodu	+353

Kaynak:
Wikipedi,
İrlanda
Merkez
İstatistik
Ofisi

(CSO)

İrlanda'nın harita üstünde görünümü

ÜLKE İLE İLGİLİ GENEL İSTATİSTİKLER

SOSYAL GÖSTERGELER

DİĞER ÜLKELERDEN İRLANDAYA GELEN TURİS

RAKAMLARI

	İrlandalı sakinlerin gezileri	İrlanda'ya gelen turist	İngiltere- İskoçya- Galler	Diğer Avrupa ülkeleri	Kuzey Amerika	Diğer ülkeler
Mar- May'13	1.518,100	1.771,700	726.300	976.000	282.300	87.000
Mar- May'14	1.527,100	1.904,300	812.800	698.900	296.400	96.200
Mar- May'14	1.626,000	2.159,800	906.500	789.300	347.100	116.900
Ocak- May'13	2.264,800	2.488,500	1.069,900	917.300	369.100	132.200
Ocak- May'14	2.272,000	2.716,700	1.210,000	954.200	398.800	153.700

Toplam Doktor Sayısı*		<i>18,167 (2012)</i>				
Hastanesi Sayısı *		48 Hastahane (2014)				
Asgari Ücret**		<i>1.461,85 EUR</i>				
Ocak-May15	2.478,500	3.046,500	1.332,100	1.087,500	453.200	173.700

Kaynak: İrlanda Merkez İstatistik Ofisi (CSO)

* İrlanda Sağlık Bakanlığı Verileri

** Google Public Data

1.3. EKONOMİK GÖSTERGELER

<i>Ekonomik Projeksiyon</i>						
	2011 ^b	2012 ^c	2013 ^c	2014 ^c	2015 ^c	2016 ^c
GSYİH (milyar dolar, cari fiyatlarla)	217,5	203,4	201,0	202,1	207,5	219,1
GSYİH (milyar avro, cari fiyatlarla)	156,5	155,3	155,8	159,1	167,3	173,9
Reel Büyüme Oranı (%)	0,7	-1,0	0,5	1,8	2,5	2,6
Cari İşlemler Dengesi (milyar dolar)	0,2	1,6	1,9	5,8	5,3	6,0
Cari İşlemler Dengesi (GSYİH'deki payı, %)	0,1	0,8	1,0	2,9	2,6	2,7
Kişi Başına GSYİH (milyar dolar, cari fiyatlarla)	52.545	48.435	47.177	46.773	48.025	50.717
Kişi Başına GSYİH (dolar, PPP*)	44.807	44.937	45.443	46.595	48.828	51.111
İşsizlik Oranı (% , ort.)	14,4	14,7	15,0	14,9	14,2	13,2
Enflasyon Oranı (% , ort., TÜFE)	2,6	2,1	1,0	1,0	1,8	2,1
Enflasyon Oranı (% , ort., ÜFE)	4,6	1,2	0,7	1,5	2,0	2,0
Kredi Faiz Oranı (% , ort.)	3,8	3,4	3,6	5,0	5,0	5,0
Döviz Kuru (\$/€, ortalama)	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2	1,3
İhracat (fob, milyar dolar)	118,7	112,9	113,2	118,2	126,5	136,0
İthalat (fob, milyar dolar)	-68,0	-65,4	-68,1	-73,4	-80,9	-89,6
Dış Ticaret Hacmi (fob, milyar dolar)	186,7	178,3	181,3	191,6	207,4	225,6
Dış Ticaret Dengesi (milyar dolar)						

ÜLKE HAKKINDA GENEL BİLGİLER

COĞRAFİ BİLGİLER VE NÜFUS

Coğrafi Bilgiler

Adanın toplam yüzölçümü 84,421 km² olup, İngiltere idaresinde bulunan Kuzey İrlanda'nın yerleşik olduğu alan ise 14,139 km²'dir. Yaklaşık 362 km. uzunluğunda ve 225 km. genişliğinde bir ada devleti olan İrlanda Cumhuriyeti'nin yüzölçümü 70,280 km² olarak ölçülmektedir. İrlanda'nın kuzeyinde İngiltere ile 360 km.lik bir sınırı bulunmaktadır. Solunda Atlantik Okyanusu, sağında ise İrlanda Denizi yer alan İrlanda Cumhuriyeti'nin kıyılarının toplam uzunluğu 1,448 km.dir

İrlanda, merkezinde kalker düzlükler bulunan, kıyılarda ise tepe ve dağlarla çevrili bir adadır. Adada çok yüksek dağlar bulunmamakta olup en yüksek noktası, 1,041 metre ile ülkenin güneybatısında yer alan Kerry bölgesindeki Carrauntoohil'dir. Yine aynı bölgede bulunan Beenkeragh (1,010 metre), Caher (1,001 metre) ve Brandon Dağı (951 metre)'nin yanı sıra, Wicklow bölgesinde yer alan Lugnaquilla (924 metre), Tipperary bölgesinde bulunan Galtymore (917 metre), Down bölgesindeki Donard (850 metre), Mayo'da yer alan Mweelrea (814 metre) ve Donegal'deki Errigal (749 metre) İrlanda'nın diğer yüksek dağları arasında yer almaktadır.

Kıyılar, girintili çıkıntılı bir görünüm arz etmekte ve bununla bağlantılı olarak pek çok irili ufaklı doğal liman bulunmaktadır. Batı kıyısı açıklarında, başta Aran, Blasket, Achill ve Clare adaları olmak üzere pek çok büyüklü küçüklü ada yer almaktadır. İç kısımlarda ise irili ufaklı pek çok göl bulunmakta olup en büyükleri Derry'de yer alan Neagh (381 km²), Galway'de bulunan Corrib (176 km²), Clare'de yer alan Derg (118 km²), Fermanagh'da bulunan Erne (112 km²), Westmeath'de yer alan Ree (105 km²) gölleridir.

İrlanda'nın en uzun ırmağı olan Shannon, ülkenin kuzey iç kesimlerinden başlayıp, güney ve güneybatı istikametinde yaklaşık 360 km. aktıktan sonra, batı kıyılarında denize boşalmaktadır. Diğer büyük nehirler arasında Barrow (192 km.), Suir (184 km.) ve Blackwater (168 km.)'ı saymak mümkündür. Doğuda Liffey nehri Dublin Körfezi'nde denize akmaktadır. Ayrıca, Cork'taLee ırmağı, Derry bölgesindeise Foyle nehri akmaktadır.

Çalışma ve İşgücü

İrlanda nüfusunun yaklaşık % 45'i genç nüfus olup, genç, eğitilmiş ve dinamik bir işgücü bakımından İrlanda'ya avantaj sağlamaktadır. Buna ek olarak, İrlanda'daki işgücünün rekabet edebilirliği batı ülkeleri arasında yüksektir.

İrlanda'nın "IMD World Competitiveness Yearbook" 2013 yılı sıralamasında 3 sıra daha yükselerek 17. sırada yer alması ülkenin yabancı sermaye çekmesi açısından sevindirici bir gelişme olmuştur. İrlanda'nın Yatırım Geliştirme Kurumu (IDA) tarafından 30 Mayıs 2013

tarihinde yapılan açıklamada, bahsekonu raporda İrlanda'nın yetenekli işgücü, esnek işgücü, globalleşmeye olumlu yaklaşımı ve yatırım teşvikleri açısından memnun edici netice aldığını ifade etmiştir.

2013 yılı "IMD World Competitiveness Yearbook"a göre İrlanda;

- Yetenekli işgücü açısından üçüncü,
- İşgücünün esnekliği ve uyumu açısından birinci,
- Globalleşmeye yaklaşım açısından birinci,
- Yatırım teşvikleri açısından birincidir.

AB'nin 2004 yılındaki genişlemesi sonucunda üye olan 10 yeni ülke vatandaşlarına çalışma izni tanıyan üç ülke arasında yer alan İrlanda, bu ülkeler kaynaklı işgücü göçünden oldukça etkilenmiştir. Yüksek eğitim düzeyli kalifiye işgücünün yanısıra, emek yoğun sektörlerde çalışmak üzere İrlanda'ya gelen yabancı işgücü de önemli yer tutmaktadır.

2013 yılında İrlanda'da çalışan yabancılar ise sırasıyla Polonyalı, İngiliz, Litvanyalı, Letonyalı, Hintli, Romen, Filipinli, Slovak v.b. 'dir.

Asgari ücret 2011 yılı Temmuz ayından itibaren 8.65 Avro/saat olarak uygulanmaktadır.

Sosyal Güvenlik

Ücret ve sosyal sigorta kesintileri, gerek işçi, gerekse işveren bakımından AB ülkeleri arasındaki en düşük oranlar arasında yer almaktadır.

İrlanda'daki sosyal güvenlik sistemi, "Ücret Bağlantılı Sosyal Sigorta-PRSI (Pay Related Social Insurance)" kesintileri olarak bilinen sosyal refah sigortası vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir. 16 yaşın üzerindeki ve 66 yaşın altındaki tüm çalışanların sosyal sigorta kapsamında bulunması zorunluluğu mevcuttur. Anılan kesinti hem işverenden hem de çalışandan yapılmakta olup kesinti payları ücretin yüzdesi üzerinden hesaplanmaktadır.

Geleneksel olarak, çoğu emeklilik programı, emeklilik yaşında kişiye belirlenmiş bir emeklilik katkısının ödenmesi temeli üzerine şekillendirilmektedir. Katkı düzeyi, genellikle her hizmet yılı için ödenen nihai ücretin 1/60'ı olarak belirlenmektedir. Emeklilik durumunda, birikmiş fonun büyük bir kısmı kişiye yıllık emeklilik ödemesi olarak kullanılmakta, bakiyenin ise vergiden muaf olarak topluca ödenmesi cihetine gidilmektedir. Çalışanların emeklilik ödemelerinin bir bölümünü karşılamaları genel uygulama olsa da, işverenin de mali açıdan önem taşıyacak bir miktarda katkıda bulunması gerekmektedir. Tipik işçi ve işveren katkısı düzeyi, ücretin % 5'i ile % 10'u arasında değişmektedir.

Sosyal güvenlik harcamalarının finansmanında temel olarak iki kaynak mevcuttur: Sosyal Sigorta Fonu ve Devlet hazinesinden aktarılan kaynak. Sosyal sigorta sistemi kapsamında gerek çalışanlar, gerekse işveren tarafından yapılan ödemeler, bir kaynaktan toplanmaktadır. Yapılacak harcamalarda açık verilmesi durumunda, Hazineden kaynak aktarılmaktadır.

Sosyal Yardım: Bu kapsamda yapılan harcamalar tamamen Hazine tarafından karşılanmaktadır. Bu program altındaki yardımlardan yararlanabilmek için karşılanması gereken temel kriterlerden biri, mal varlığı ve mali durum bakımından yardımı gerektirecek şartları taşımaktır.

GENEL EKONOMİK DURUMU

Ekonomik Gelişme

AB üyeliğinin ilk yıllarına denk gelen 1970'ler ve 1980'ler boyunca İrlanda'nın ekonomik performansı çok parlak olmamıştır. Pek çok İrlandalı firma, Avrupa ülkelerinde ve global piyasalarda rekabet edemediğinden, buna ek olarak ardarda yaşanan iki petrol krizi gibi dış etkenlerden dolayı kapanmak zorunda kalmıştır. 1980'lerin ortalarına kadar olan sürede, İrlanda'daki işsizlik oranı % 17, enflasyon % 11 ve borcun GSYİH'ya oranı % 130 düzeyinde seyretmiştir.

Ancak son 20 yıllık dönemde, İrlanda'nın ekonomisi tamamen çehre değiştirmiştir. Tarıma dayalı, küçük ve nispeten kapalı bir ekonomiden, büyüme hızı yüksek, dışa açık, sanayi ürünleri ve hizmet sektörü ağırlıklı bir ekonomi haline gelmiştir. İşsizlik oranı, üçte iki oranında azalmış, ulusal gelir ikiye katlanmış, İrlandalıların yaşam standardı, dünya ülkeleri arasında ilk sıralara yükselmiştir.

İrlanda'nın bu başarısının arkasındaki sebepleri aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür:

- Genç bir nüfus yapısı ve sürekli artan işgücü,
- Eğitim ve teknolojik gelişmeye ve AR-GE teşviklerine verilen önem,
- AB'nin Yapısal Fonları ve Uyum Fonları'ndan alınan önemli miktardaki katkı,
- Ülkeye gelen yüksek orandaki yabancı sermaye ve çok daha önemli olarak yabancı sermaye üretiminin büyük oranda ihracata dönük olması,

Esasen, 1990'lı yılların sonundan bu yana, yıllık %10 - %11 düzeyinde seyreden GSYİH artış oranı, son yıllarda düşüş göstererek daha sürdürülebilir seviyelere inmiştir. İrlanda'nın, 1973 yılında, o zamanki adıyla Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)'na üye olması, ekonomik kalkınma anlamında yeni bir dönem başlatmıştır. 1973 yılında İrlanda'nın toplam mal ticareti 1.65 milyar € iken, 2013 yılında ihracatı 86,95 milyar €'ya yükselmiş, ithalatı ise 49.92 milyar €'ya ulaşmıştır.

1973 yılında Avrupa Birliği'ne tam üye olduğundan bu yana, İrlanda, bölgesel fonların temel kullanıcılarından biri olmuştur. Yapısal Fonlar ile Uyum Fonları, İrlanda'nın fiziksel ve beşeri sermayesinin gelişmesini ve böylece İrlanda'nın ekonomik gelişmesi için uygun koşulların oluşmasını sağlamıştır. 2004 yılına kadar AB fonlarından toplam 55 milyar € kullanılmış olup, bunun 17 milyar €'su yapısal unsurlar, 35 milyar €'su Ortak Tarım Politikası kapsamında transfer edilmiştir. Ancak, 1999 yılından bu yana fonlardan yapılan transferler ciddi oranda azalmış ve yıllık olarak GSYİH'nın %0.5'inden daha düşük bir düzeye inmiştir. Bu oranın daha da azalması öngörülmekte olup, 1 Ocak 2007'den itibaren İrlanda'nın Uyum Fonlarından yararlanma imkanı kalmamıştır.

Sınai gelişmede rol oynayan anahtar faktör, ülkenin kendisini dış ticarete ve yatırıma açması olarak ortaya çıkmaktadır. Yaklaşık 50 yıl önce benimsenen bu ilke doğrultusunda, ekonomik korumacılık terk edilmiş, ticareti engelleyen unsurlar elimine edilmiş ve ülkeye yabancı sermaye çekilmesi konusuna odaklanılmıştır. Eş zamanlı olarak, yerli sanayinin gelişimini sağlayacak ve sürdürecektir, ayrıca, uluslararası piyasalarda rekabet edebilmelerini sağlayacak politikaların oluşturulması da ihmal edilmemiştir.

Ayrıca, 1990'lı yıllar boyunca pek çok kamu mülkiyetli sektörde özelleştirmeye gidilmiştir. Bunun sonucu olarak demir-çelik ve haberleşme, hava ulaştırması ve elektrik dağıtımını gibi sektörler özelleştirilmiştir.

Küçük ölçekli olmasından dolayı, İrlanda ekonomisi yüksek ölçüde dış ticarete bağımlılık arz etmektedir. 4.59 milyonluk nüfus yapısı, endüstrinin gelişimi bakımından çok fazla açılım vaat etmemektedir. Buna ek olarak, doğal kaynak bakımından da nispeten fakir olan ülke, büyük ölçüde petrol, hammadde ve diğer temel ürünlerin ithalatına bağımlı hale gelmektedir. Buna rağmen, ihracat, 1985 yılından bu yana düzenli olarak ithalattan daha yüksek seyretmekte, bir diğer ifade ile 1985 yılından bu yana dış ticaret fazlası kaydedilmektedir.

İrlanda, esnek, hızlı ve kullanıcı ve firma dostu elektronik ticaret rejimine sahiptir. İrlanda Hükümetleri mevzuat oluştururken ve uygulamaya koyarken, "e-ticaret"i'nin güvenli bir ortamda gerçekleştirilebilmesi konusuna özel olarak dikkat göstermektedir. Bu durum, önemli sayıda yerli ve yabancı firmanın, e-ticaret uygulamaları itibarıyla İrlanda'yı merkez olarak seçmeleri sonucunu sağlamıştır. Yıllar boyunca uygulanan, iş çevrelerine uyumlu ve tutarlı Hükümet politikaları, başta ilaç, biyo-ilaç, tıbbi ilaç ve bilişim teknolojileri sektörlerinde olmak üzere pek çok sektördeki yabancı yatırımcının İrlanda'ya yönelmesini sağlamıştır. İrlanda vergi kuralları OECD ve AB kurallarına uygun ve şeffaftır. Hükümet Kurumlar Vergisi Oranı %12.5 oranındadır. Bu oran gelişmiş Batı ülkelerine göre oldukça düşük bir seviyededir ve ülkeye yabancı sermaye yatırımlarının çekilmesinde önemli bir avantajdır. İrlanda'nın İrlanda Yatırımı Geliştirme Kurumu (IDA) verilerine göre ülkede halen 120 uluslararası ilaç firması mevcuttur. Dünyanın en önemli dokuz ilaç firması bunların arasındadır.

Ekonomik gelişmenin temel taşlarından biri, ülkede çokuluslu firmalar tarafından yapılan yabancı yatırımlar ve kapasite arttırmaları teşkil etmektedir. Çok geniş bir yelpazede faaliyet gösteren yaklaşık 1,153 civarında denizaşırı firma, Avrupa faaliyetleri bakımından üs olarak İrlanda'yı tercih etmiş olup, yaklaşık 166.184 kişi istihdam etmektedirler. Bahse konu firmalardan yaklaşık 585'i ABD firması olup, bu firmalar İrlanda'dan AB ve Asya pazarlarına mal ihraç etmektedirler.

İrlanda'da halen başta ABD olmak üzere; İngiliz, Alman, Fransız, Hollanda, İtalyan, Japon ve Kanada firmaları faaliyette bulunmaktadır. Ülkedeki başlıca uluslararası firmalar arasında Novartis, Abbott, Roche, Sanofi, Pfizer, Johnson-Johnson, Amgen, Lilly, Gilead, Astellas, GSK Glaxosmithkline, Merck, Teva, Takeda, Stiefel, Allergan, Abbvie, Mylan, Genzyme yer almaktadır.

İrlanda'da faaliyette bulunan firmaların temel özelliği mevcut yatırıma düzenli olarak yeniden yatırım yapmalarıdır. Diğer taraftan, İrlanda Ar-Ge'yi ekonomik kalkınma politikasının temeli olarak görmektedir. Eğitime, özellikle bilimsel eğitime ve teknolojik araştırmaya yatırım yapılmaya devam edilmektedir. Bu konuya atfedilen önem çerçevesinde, 2006-2013 dönemini kapsayacak "Bilim, Teknoloji ve İcatlar Stratejisi" uygulamaya konulmuştur. Bu projenin amacı, AR-GE çalışmalarında kaydedilecek önemli gelişmelerle, İrlanda'nın bu alandaki lider ülkeler arasında yer almasını sağlamaktır.

Kamu kurumları sanayide desteklenecek sektörleri seçmekte ve bir program dahilinde teşvik etmektedir. Özellikle yüksek teknoloji ve yüksek katma değer yaratan, en yüksek gelişme potansiyeline sahip, uzun vadede istihdama en çok katkıda bulunacak

sektörler tespit edilerek seçilmektedir. Bu bağlamda hedeflenen sektörler; kimyasal ve ilaç/bio-ilaç sanayi, tıbbi cihazlar, bilişim teknolojileri, yazılım ve oyunlar (games) olarak özetlenebilir.

GENEL DURUM

Genel Ekonomik Yapı

İrlanda, 1995-2006 döneminde ortalama % 6 oranında bir ekonomik büyüme hızı yakalamıştır. 2006 yılındaki güçlü ekonomik performans ile 86.700 net istihdam artışı gerçekleşmiş, 2007 yılında % 5.6'lık bir büyüme ile 1990'lı yıllardan itibaren tarım ve geleneksel imalat sanayine dayalı ekonomiden yüksek teknolojik ürünlerin ve uluslararası hizmet ticaretinin artan bir şekilde gerçekleştirildiği bir ekonomiye geçilmiştir.

Ekonomik kriz öncesinde ekonominin büyük ölçüde inşaat sektöründeki büyümeye bağlı olması ve İrlanda'nın rekabet gücünün giderek azalması, ekonominin karşı karşıya olduğu ulusal riskler olarak ortaya çıkmış, giderek artan global dengesizlikler, mali piyasalardaki olumsuzluklar gibi uluslararası ortamdan kaynaklanan riskler de eklenerek İrlanda'da 2008 yılında yaşanan ekonomik krizin etkisini oldukça artırmıştır.

2007-2013 döneminde uygulanan 4. Ulusal Kalkınma Planı açıklanmış olup, bir önceki döneme göre üç misli kaynak tahsis edilerek İrlanda tarihindeki en yüksek kaynak aktarımı öngörülmektedir. Bu kapsamda, gelecek 7 sene içerisinde, ağırlıklı olarak altyapının geliştirilmesinde kullanılmak üzere toplam 184 milyar € ayrılmıştır. 4. Ulusal Plan kapsamında ekonomik altyapı ve sosyal altyapıya ayrılan kaynak toplam 88.3 milyar € düzeyindedir. Ancak, ekonomik kriz ile beraber yeni başlayacak kamu yatırımları yerine halihazırda devam edilen altyapı projelerinin tamamlanmasına öncelik verilmektedir. 2008 yılı itibarıyla Ulusal Kalkınma Planı harcamaları toplamı yaklaşık 25 milyar Avro tutarında olup, 2009 yılında toplam Ulusal Kalkınma Planı yatırım harcamaları % 20 oranında düşürülmüştür.

Tarım

İrlanda Tarım, Gıda ve Denizcilik Bakanlığı tarafından yayımlanan "Gıda Üretimi: İrlanda Gıda ve Balıkçılık Sektörlerine Yönelik Vizyon 2020" adlı raporda; gıda ve balıkçılık sektörlerinin ülkenin en büyük sektörü olduğu vurgulanarak, günümüzde sektörün yaklaşık 150,000 kişiye istihdam sağladığı ve yılda 24 milyar €'nin üzerinde bir gelirin elde edildiği sektör olduğu ifade edilmektedir.

Bahse konu raporda; sektörün son yıllarda ürün odaklı üretim stratejisinden, marka ve tüketici odaklı üretim stratejisine yöneldiği ancak son yıllarda yaşanan ekonomik kriz, döviz kurundaki dalgalanmalar ve talep düşüşü nedeniyle olumsuz yönde etkilendiği belirtilmektedir.

Dolayısıyla, sektöre yönelik olarak bazı önlemlerin uygulanmasına karar verilmiştir.

Örneğin;

- Sektörde Ar-Ge yatırımlarına önem verilmeli,
- Girişimcilik desteklenmeli,

- Tüketicinin tercihleri incelenerek, ürün çeşitliliğine ve katma değer artırılmasına gidilmeli,
- Kamu kurum ve kuruluşları verdikleri destekleri gözden geçirmeli,
- Gıda ürünlerinde bir "İrlanda Markası" (Brand Ireland) yaratılmalı, tüketici ülke malı konusunda bilinçlendirilmeli,
- Çevrenin ve tabiatın korunmasına önem verilmeli,
- Bioçeşitlilik korunmalı,
- 2020 yılı itibarıyla 12 milyar € ihracat hedefi gerçekleştirilmeli,

İrlanda Tarım, Gıda ve Denizcilik Bakanlığı tarafından yayımlanan "2013/2014 Yıllarına Dair Değerlendirme Raporu"na göre İrlanda 2013 yılında gıda ve içecek sektörlerinde 2012 yılına nazaran %9 oranında rekor düzeyde artarak 2013 yılında 10 milyar Avro değerinde bir ihracatı gerçekleştirmiştir. Sektör 167.000 kişiye istihdam yaratmaktadır.

İrlanda'nın gıda sektörünü; sığır eti, canlı hayvan, koyun, süt ve süt ürünleri, domuz, tavuk, deniz ürünleri, ağaç orman ürünleri, bio enerji ürünleri, çiçekçilik, arpa, buğday, şekerpancarı, şeker kamışı, patates ve mantar oluşturmaktadır. Öte yandan, ülkede taze meyve ve sebze üretimi yaygın değildir. Zira, İrlanda'nın toplam alanı 6,9 milyon hektar olup, bunun 4,5 milyon hektarı tarım arazisi olarak kullanılmakta ve 0,73 milyon hektarı ise orman arazisidir.

Tarımsal alanın %81'i çayırılık (3,63 milyon hektar), %11'i hayvanlara yönelik kullanılan alan (0,47 milyon hektar) ve %8'i ise buğday, arpa, yulaf, patates vb. olarak kullanılmaktadır.

Organik gıda sektörü ise, tarım sektörüne nazaran az bir paya sahip olup, sektör esasında büyümeye açıktır. İç piyasanın yıllık değeri yaklaşık 100 milyon € civarında olup, bu alanda 1500 firma faaliyette bulunmaktadır.

Halen, İrlanda organik gıda pazarının önemli bir kısmı ithalatla karşılanmaktadır.

Özellikle gıda ve tarım ürünleri ihracatçısı olarak tanınan İrlanda son yıllarda gelişmekte olan ülkelere yönelik ihracatını artırmış olup, halihazırda AB ülkeleri ve ABD'den sonra ÇHC en büyük ihraç pazarı konumundadır.

Sektörün en büyük firmaları arasında Kerry, Glanbia, Dawn Meats, Green Isle, Rosderra Irish Meats, Dairygold yer almaktadır.

Sanayi: İrlanda 1990 yılı başında sanayi sektöründe yürürlüğe koyduğu ekonomik büyüme stratejisi ile uluslararası ticarete daha rekabetçi olmak üzere düşük katma değerli ve emek yoğun sektör ağırlıklı üretimden, yüksek katma değerli ve sermaye ve teknoloji yoğun üretim alanlarında ihtisaslaşmaya yönelmiştir.

Sözkonusu büyüme stratejisi kapsamında İrlanda ekonomisinde üretim, ağırlıklı olarak yazılım, oyun, ilaç, tıbbi cihazlar, organik kimyasallar, finansal hizmetler, telekomünikasyon vb. gibi alanlarda yoğunlaştırılmıştır. Sözkonusu alanlarda genel olarak yabancı sermaye yatırımları ve çok uluslu firmalar üretim gerçekleştirirken, yerli İrlanda sanayi firmaları da bu sektörde faaliyet göstermektedir.

İrlanda'da üretilen sanayi ürünleri arasında plastik hammadde ve ambalaj ürünleri, oluklu mukavva kartondan ambalaj malzemeleri, yalıtım malzemeleri gibi bazı inşaat malzemeleri, yüksek teknoloji gerektiren ve elektrikli ve elektronik alet mühendislik ürünleri

olarak nitelendirilebilecek bazı elektrikli ev aletleri de bulunmaktadır. Ancak, geleneksel çoğu sanayi ürünlerinde talep ithalatla karşılanmaktadır.

İrlanda küçük pazarına rağmen ithalat açısından çok rekabetçi bir pazar durumundadır. Fiyat ve kalite sözkonusu rekabette önemli olmaktadır.

Rekabetçi ve sürdürülebilir bir sanayi İrlanda'nın ekonomik büyümesi için son derece önemlidir. Bu ise yeniliğe dayanan bir ihracata yönelik büyüme, verimlilik, maliyet açısından rekabet edilebilirlik ve kuvvetli bir sanayi altyapısı gerektirmektedir.

İrlanda'da çok uluslu firmalar yanısıra, yerlifirmalardan CRH, Smurfit Kappa, DCC, Glen Dimplex, Greencore, Kingspan, NTR ve Paddy Power gibi tanınmış büyük firmalar da vardır.

Dünyanın en büyük 15 medikal firmasından 13'ü ülkede bulunmaktadır. Öte yandan, bu sektörde faaliyette bulunan 250 firma olup, bu firmalar yılda yaklaşık 7,9 milyar Avro değerinde ihracatı gerçekleştirmektedirler.

Diğer taraftan, geleceğe yönelik büyüme potansiyeli oldukça yüksek olan bu sektörde, 2013 yılı itibariyle 25,000 kişi çalışmaktadır.

İrlanda'nın en önemli sanayi ürünlerinden tıbbi malzeme ve ilaç sektörünün ihracatı 2013 yılında 21.29 milyar € olarak gerçekleşmiştir. Bu sektörde önemli firmalar arasında Pfizer, Glaxo Smithkline, GE Healthcare vb. firmalar bulunmakta olup, ülkeye son dönemde gelen firmalar arasında Boston Scientific, Vistakon, Stryker, Abbott, Alere, Nypro, Cook, DePuy, Medtronic, Hollister vb. bulunmaktadır.

Öte yandan, İrlanda özellikle yazılım alanında da çekici bir yatırım merkezi haline gelmiştir. Halihazırda İrlanda'da toplam yazılım firmalarının sayısı yaklaşık 5,400 kadar olup, bunların 233'ü yabancı firmalardır. (Örneğin Google, Amazon, Oracle, Facebook, Analog Devices, Ebay, Microsoft, HP, Fujitsu, Symantec, LinkedIn v.b.)

Bu sektör 75,000 kişiye iş sağlamakta olup, OECD ülkeleri içinde bu sektörde en fazla kişinin istihdam edildiği ülkedir.

Bu firmalar, İrlanda'ya yatırım yaptıktan sonra zaman içerisinde artan üretim ile kapasite artırımına gitmektedir.

İrlanda Finansal Hizmetler Merkezi (The Irish Financial Services Centre (IFSC)) İrlanda Hükümeti tarafından 1987 yılında ülkede sektörün geliştirilmesi gayesiyle kurulmuştur.

Günümüzde finansal hizmetler sektöründe dünyanın önde gelen firmaları faaliyetlerini bu ülkede sürdürmektedirler. Bu firmalara örnek olarak Allianz, Citi, HSBC, Bank of America, Merrill Lynch verilebilir.

İrlanda'da e-ticaret, bilişim, finansal hizmetler, gıda v.b. tüm diğer sektörlerin gelişimi için esas itibariyle bağlı oldukları sektör iletişim yani telekomünikasyon sektörüdür.

Bu sektörün firmaları ise Eircom, Meteor, Vodafone, O2, 3M, BT vb.'dir.

Öte yandan, mühendislik sektöründe ise 1000'in üzerinde firma mevcut olup, bunlar hem iç hem dış talebe yönelik hizmet vermektedirler.Sektörde yaklaşık 18.500 kişi çalışmaktadır.

Ulaştırma

OECD tarafından hazırlanan İrlanda raporunda, hızla artan nüfusun altyapı üzerinde yarattığı olumsuz etki vurgulanmakta ve özellikle ulaştırma, elektrik dağıtımı ve atık su yönetimi bakımından yetersizlikler yaşandığına dikkat çekilmektedir. Bu sorunlara çözüm bulabilmek amacıyla, önümüzdeki 10 yıllık dönemde kamunun altyapı yatırımı yapması kararlaştırılmıştır.

Turizm

2012 yılında İrlanda'ya gelen turist sayısı 6,517,200 milyon kişi iken, 2013 yılında 6,985,900 milyon kişiye yükselmiştir.

İrlanda'ya gelen turistlerden elde edinilen kazançlar ise, 2012 yılında 3,771 milyon €'dan artarak, 2013 yılında 4,127 milyon €'ya ulaşmış bulunmaktadır.

Öte yandan, yurtdışına çıkan İrlanda'lı sayısı 2012 yılında 6,325,800 kişi iken 2013 yılında 6,323,100 kişiye düşmüştür.

Ayrıca, İrlanda'lı yolcuların yurtdışında yaptıkları seyahat harcamaları 2012 yılında 4,412 milyon € iken, 2013 yılında 4,463 milyon €'ya yükselmiştir.

2014 yılında ise İrlanda'nın turizm geliri 3.663 milyon €'dur. Gelen turist sayısı 7.604.000 iken yut dışına çıkan İrlanda'lı sayısı 6.514.000'tür.

Enerji

İrlanda'nın elektrik enerjisi ihtiyacı 1998-2000 döneminde yılda yaklaşık %5 düzeyinde artış göstermiştir. Bu oran, uluslararası standartların çok üzerinde bir ortalamaya tekabül etmektedir. Halihazırdaki termal enerji bağımlılığına rağmen, İrlanda, gerek kara, gerekse deniz üzerindeki rüzgar santralleri bakımından atılım gerçekleştirmektedir. İrlanda Rüzgar Enerji Birliği (Irish Wind Energy Association) verilerine göre 2008 yılı itibariyle İrlanda'da 113 rüzgar çiftliği bulunmakta ve 21 ilçede 1.032 adet Rüzgar türbini faaliyette bulunmaktadır.Yenilenebilir enerji kullanımının toplam enerji tüketimi içerisindeki payının artırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

İrlanda, AB mevzuatı uyarınca, elektrik ve doğalgaz piyasalarındaki fiyat kontrolünü aşamalı olarak kaldırmaktadır. Bu yönde, fiyat kontrolünün kaldırılması, sektördeki rekabetin geliştirilmesi ve tüm katılımcıların lisanslı olmasını teminen "Enerji Düzenleme Komisyonu" oluşturulmuştur.

Temel enerji ihtiyacı içinde petrolün payı % 57'nin üzerinde gerçekleşmiş, petrol tüketiminde de % 2.8'lik artış gözlenmiştir. Enerji tüketimine bağlı CO2 emisyonu 1990 yılındaki seviyesine kıyasla %57 oranında daha yüksek olup, 2001 yılından bu yana kaydedilen en yüksek seviyeye ulaşılmıştır. Toplam enerji bağımlılığı %90 düzeyinde gerçekleşmiştir.2020 yılına kadar toplam enerji ihtiyacında % 30'luk bir artış olacağı hesaplanmaktadır.

İrlanda, ülkenin petrol ihtiyacının karşılanması bakımından ithalata bağımlıdır. Bir diğer ifade ile net ithalatçı konumundadır. Bununla birlikte, AB ilgili mevzuatına paralel olarak, geçtiğimiz 10 yıllık sürede, petrole bağlı enerji kullanımında önemli oranda azalma kaydedilmiştir.

Doğal Gaz

İrlanda'nın açık deniz alanlarından gelen doğalgaz, ülkenin ihtiyacını karşılamakta önemli bir katkı sağlamaktadır. Kıta sahanlığının açıklarında bulunan doğal gaz ve petrol yataklarının keşfedilmesi 1960'lı yıllara denk gelmektedir. Ticari olarak kullanılabilir nitelikteki bir doğalgaz yatağı, 1978 yılında işletilmeye başlanmıştır.

İrlanda'nın doğal gaza olan ihtiyacı, tüketimin artışıyla birlikte (özellikle elektrik santrallerinde kullanımla bağlantılı olarak) giderek artmaktadır. Meskenlerde doğal gaz kullanım oranı, altyapının gelişmesiyle birlikte giderek artmakta ise de sıvı yakıt ve elektrikle ısınma oranı hala yüksektir.

Doğal Kaynaklar ve Madencilik

İrlanda zengin mineral yataklarına sahip bulunmamaktadır. Bununla birlikte, dünyanın en büyük çinko/kurşun yatakları arasında yer alan bir rezerv, Meath bölgesinde yer alan Navan yakınlarında yer almaktadır. 1970'lerde keşfedilen bu yataklar madencilikte bir sıçrama yaratmıştır. Ülkenin diğer madenleri arasında, bakır, alçıtaşı, kireçtaşı, dolomit, ayrıca az miktarda gümüş, sülfür ve barit bulunmaktadır.

Düşük kaliteli kömür yatakları bulunmakta ise de ülkede daha çok turba bulunmakta ve yakıt olarak da kullanılmaktadır. Turbanın kaynağını çürümüş bitkiler teşkil etmektedir. Çürümüş bitkilerden oluşan tabakanın kalınlığı birkaç santimetre ile 15 metre arasında değişmekte olup, İrlanda topraklarının yaklaşık 1/10'unu oluşturmaktadır.

Para ve Sermaye Piyasaları

İrlanda Borsası, İrlanda finansal altyapısının anahtar unsurudur. Kökleri 1793 yılına kadar uzanmaktadır. Bir diğer ifade ile borsa 200 yıldan uzun bir süredir faaliyet göstermektedir. İrlanda Borsası iki bölümden oluşmaktadır: Resmi Liste ve IEX (Irish Enterprise Exchange). Resmi listede yer almak isteyen firmalar; listelenecek hisselerin en az 1,000,000 € değerinde olması, hisselerin %25'inin halka arz edilmiş olması ve listelenme öncesinde en az 3 yıldır faaliyette bulunuyor olması şartlarını sağlaması gerekmektedir. IEX, İrlanda borsasının, küçük ve orta ölçekli firmalar için özel olarak oluşturulmuş ayrı bir piyasasıdır.

Yabancı milletlere mensup olan kişilerin İrlanda Borsası'nda işlem gören hisseleri almasını engelleyen bir kural bulunmamaktadır.

Şirketlerin hisse senedi ve tahvilleri, devlet tahvili, yatırım fonları, varlığa dayalı menkul kıymetler, teminat altına alınmış emtia senetleri, vb. ile ilgili işlemler yapılmaktadır.

İrlanda Ekonomisinde 2010 ile 2012 Yılları Arasında Gerçekleşen Gelişmeler:

Avrupa Birliği'ne üye ülke Maliye Bakanlarının 28 Kasım 2010 tarihinde gerçekleştirdiği acil toplantı sonucunda İrlanda Hükümetine verilecek 85 milyar € değerindeki mali yardım paketinin onaylandığı bildirilmiştir.

İrlanda Hükümetine Avrupa Birliği (AB/Uluslararası Para Fonu (IMF-Extended Fund Facility) Ortak Fonu'ndan verilecek mali yardıma ilave olarak İngiltere, İsveç ve Danimarka'dan da ikili kredi anlaşmaları kapsamında kredi verileceği ve sağlanan toplam mali yardıma uygulanacak faiz oranının piyasa koşullarına ve borç alınan yardımın zamanına göre değişebileceği ve ortalama faiz oranının %5.83 olduğu bildirilmiştir.

AB/IMF Ortak Fonundan verilecek 85 milyar Avro'luk borç miktarının 22.5 milyar Avro'sunun AB Mali İstikrar Mekanizmasından (European Financial Stability Mechanism-EFSM), 22.5 milyar Avro'sunun Avrupa Mali İstikrar Fonu'ndan (European Financial Stability Fund - EFSF) ve 22.5 milyar Avro'sunun da IMF'den karşılanacaktır. Buna ilaveten, sözkonusu 85 milyar Avro değerindeki mali yardımın 17.5 milyar Avro'sunun İrlanda Ulusal Emeklilik Rezerv Fonundan ve diğer yerli nakit kaynaklarından karşılanacaktır.

Diğer taraftan, mali yardım programının birinci kısmını İrlanda bankacılık sisteminin yeniden yapılandırılması, ikinci kısmını ise ekonomide gerçekleştirilecek bir seri mali ve yapısal reformların oluşturduğu ifade edilmiştir.

Buna ilaveten, bütçe açığının GSYİH'nin %3'üne indirilmesi hedefinin karşılanması amacıyla, İrlanda ekonomisinde 2011 ve 2012 yıllarında gerçekleştirilecek temkinli büyüme oranları dikkate alınarak sözkonusu hedefin 2015 yılına kadar gerçekleştirilmesi garanti altına alınmıştır.

2011 yılında yayımlanan OECD İrlanda Raporuna göre:

OECD İrlanda'nın mali borçlarını ödeyebilmesi için bazı tavsiyelerde bulunmuştur.

-İrlanda bütçe açığını 2015 yılına kadar G.S.Y.İ.H.'nin %3'ün de altına indirmelidir.

AB/IMF Mali Yardım Programını uygulamasını şiddetle tavsiye etmektedir.

Büyümenin elverdiği ölçüde, bütçe açığını Programın gerekli kıldığından daha hızlı ölçüde küçültmeyi ve böylece mali piyasalarda daha kolay borç bulunabileceğini ifade etmektedir.

Öte yandan, OECD İrlanda Hükümetinin bütçe konsolidasyon çabasını harcamaları kısma yönünde kullanmasını önermektedir. Bu da, vergi tabanının genişletilmesi ile mümkün olabilecektir.

OECD, yeni bir maliye politikasının uygulanabileceğini ifade etmektedir. Bu mali çerçevenin bir parçası olarak çok yıllık bir bütçenin oluşturulabileceğini de önermektedir.

İrlanda, 2011 yılında bütçe açığını G.S.Y.İ.H.'nin %10'u olarak gerçekleştirerek AB/IMF/AMB tarafından verilen %10.6'lık hedefin altına inmeyi başarmıştır.

Dolayısıyla, İrlanda AB/IMF Programının yükümlülüklerini 2011 yılında başarı ile yerine getirmiştir.2007 yılından beri ilk kez 2011 yılında İrlanda %0.7 oranında büyümüştür.

21 Temmuz 2011 tarihinde düzenlenen Zirvede, mevcut borçlarının konsolidasyonuna gidilmiş, faiz oranları düşürülmüş, vadeler uzatılmıştır. Bu ise, borcun yönetimini kolaylaştırmış ve ayrıca AB'nin İrlanda'nın uyguladığı %12.5 oranındaki düşük Kurumlar Vergisi oranını yükseltmesi tehditini de ortadan kaldırmıştır.

İrlanda'nın bankacılık sistemini yeniden yapılandırmasında hükümetin gayretleri sayesinde 2011 yılında başarı sağlanmıştır.

İrlanda ekonomisinde yaşanan zorluklar karşısında koalisyon ortağı Yeşiller Partisi, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik krizden Hükümeti sorumlu tutarak koalisyon ortaklığından ayrılmış ve 2011 yılı Bütçesinin Parlamento tarafından onaylanmasını müteakip erken seçimin yapılması konusu gündeme gelmiştir. İrlanda'da 25 Şubat 2011 tarihinde gerçekleştirilen genel seçim sonucunda sandıktan birinci parti olarak çıkan Fine Gael partisinin lideri Enda Kenny, 166 sandalyeli İrlanda Parlamentosunda (Dail) yapılan oylamada 27'ye karşı 117 oy alarak Başbakan "Taoiseach" (İrlandaca Hükümet Başkanı anlamına gelmektedir) seçilmiştir. Ayrıca, İrlanda Parlamentosu (Dail), Fine Gael partisinden Sean Barrett'ı Meclis Başkanı seçmiştir.

Cumhurbaşkanı Mary McAleese'nin hükümet kurma yetkisini Başbakan Enda Kenny'ye resmen vermesi ile Fine Gael ve İşçi Partisi tarafından 9 Mart 2011 tarihinde koalisyon

hükümeti kurulmuştur. Yeni Hükümetin 2011 yılında uygulanmak üzere aldığı Bütçe Kontrol Tedbirlerinden bazıları aşağıda yer almaktadır.

- Asgari ücret 2011 yılı Temmuz ayından itibaren 8.65 €/saat olarak belirlenmiştir.
- Gelir vergisi sisteminde köklü değişiklikler yapılarak vergi tabana yayılmış ve vergi bantları genişletilmiştir. Böylece, vergi ödemesi sağlanmış ve hem çalışan hem de işveren tarafından ödenen PRSI (Pay Related Social Insurance) kesintisinde değişiklik yapılarak %20 ve %41 oranlarındaki standart vergi oranlarına genel sosyal harçlar ilave edilmiştir.
- Sosyal güvenlik (işsizlik parası) ödemelerinde %4 oranında ve çocuk parası ödemelerinde ise kesinti yapılmıştır.
- Kamu çalışanlarının maaşlarında kesintiye gidilerek, ilk defa işe alınacakların başlangıç maaşlarında %10 daha düşük ücret ödemesi yapılmış ve kamuda kullanılan devlet araçlarının kullanımında kısıntıya gidilmiştir.
- Eski ya da yeni konut alımında (1 milyon € değerindeki işlemlerde) %1 oranında, 1 milyon € değerinin üzerindeki konut alım işlemlerinde ise %2 oranında damga vergisi alınmıştır.
- Üniversite öğretim harçları artırılarak, öğrenci başına 2000 € öğretim harcı alınmıştır.

Sağlık sektöründe yapılan doktor ve ilaç ödemelerinde kesintiye gidilerek sağlık bütçesinde toplam 700 milyon € tasarruf sağlanmış ve sosyal güvenlik sisteminde yapılan kesintilerle 873 milyon € tasarruf edilmiştir.

Yeni faaliyete giren firmaların 3 yıl Kurumlar Vergisinden muaf olması avantajı getirilmiştir.

İrlanda'nın küçük ve açık bir ekonomi olması nedeniyle, 2011 yılında ülkenin %1.4 oranında büyümesinde dış talebin etkisi büyüktür. 2011 yılında İrlanda'nın toplam genel ihracatı 91.2 milyar € ve ithalatı ise 48.3 milyar € olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla, ülkenin 2011'deki ihracat fazlası 42.9 milyar €'dur. İrlanda'nın ihracatının artmasında, ülkenin son yıllardaki rekabetçiliğinin artması ve yerli gıda sanayi ile turizmin başlıca ihraç kalemleri arasında yer alması önemli bir rol oynamaktadır.

Öte yandan, ekonomiyi baskı altında tutan esas sebep iç talebin düşük olmasıdır. Kişi başına harcanabilir gelir, artan vergiler, artan enerji fiyatları ve düşük sosyal ödemeler

nedeniyle giderek azalmaktadır. Avro bölgesindeki belirsizlik ve ekonomideki belirsizlik iç talebi düşük tutmaktadır. Bu durum ise ülkedeki enflasyonun yükselmesini engellemektedir. 2009 yılında % -4.5 olan enflasyon, 2010 yılında % -1.0 ve son olarak 2011 yılında ise %2.6 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, emek piyasasına baktığımızda ise, halen ekonomideki en büyük sıkıntının işsizlik olduğunu görüyoruz. Ekonomideki ihracata dayalı büyüme henüz tam olarak emek piyasasına yansımamış durumdadır.

9 Mart 2011 tarihinde iktidara gelen İrlanda Başbakanı Enda KENNY önderliğindeki hükümetin gerçekleştirdiği hususlar ve 2012 yılında yapmayı planladığı hususlar aşağıda özetlenmiştir.

2011 yılında alınan önlemler:

- İrlanda'ya yönelik olarak sağlanan AB/IMF Mali Yardım Programı yeniden görüşülerek faiz oranları düşürülmüş ve yaklaşık 9 milyar € kazanç elde edilmiştir.
- Hükümet 2011 yılında bankacılık sistemini yeniden yapılandırarak, İrlanda bankacılık sistemini iki ana banka etrafında kurgulamıştır. Bunlar, The Bank of Ireland ile AIB'dir. Bankacılık sisteminin yeniden yapılandırılması ile yerli KOBİ'lere 3 milyar € kredi verilebilmiştir.
- Hükümet 10 Mayıs 2011 tarihinde "İş Eylem Programını (Jobs Initiative)" başlatarak, ekonomide turizm, ulaştırma, enerji ve eğitim gibi sektörlerde istihdam yaratmayı amaçlamıştır. Bu program, yeni kurulan firmalara ve tüm iş yerlerine destekleyici mahiyette bir çevre yaratmayı amaçlayan önlemlerden oluşmaktadır.
- Ticaret Heyetleri düzenlenmiş ve Karma Ekonomik Komisyonu Toplantıları yapılmıştır. Bunlardan 2011 yılı Kasım ayında Rusya ile yapılan Karma Ekonomik Komisyonu Toplantısı başarılı olmuştur. 2012 yılında ise, Çin Halk Cumhuriyeti, Güney Kore, Suudi Arabistan ile yüksek düzeyli toplantıların yapılması kararlaştırılmıştır.
- Yerli firmaların ihracat yapabilmeleri için 2011 yılının Eylül ayında İhracat Ticaret Konseyi (Export Trade Council) kurulmuştur. Bu Konsey, hükümetin ticaret, turizm ve yatırım alanlarındaki ana koordinasyonunu sağlayan mekanizmadır. Bu mekanizma ile esas itibarıyla, ABD, İngiltere ve diğer AB ülkeleri gibi İrlanda'nın geleneksel pazarları ile BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin Halk Cumhuriyeti) ülkelerine Ticaret Heyetleri götürülecek ve Karma Ekonomik Komisyonu (Joint Economic Commission) toplantıları düzenlenecektir.

2011 yılında %2.17 oranında artan reel GSYİH, 2012 yılında %1.0 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılının ikinci yarısında ise İrlanda'nın ticaret ortaklarındaki dış talep azalmasına bağlı olarak büyümede bir yavaşlama kaydedilmiştir.

2012 yılında İrlanda'nın ihracatı 91,7 milyar €, ithalatı ise 49,2 milyar € olarak gerçekleşmiş olup, ülke 2012 yılında da dış ticaretinde 42,5 milyar € fazla vermiştir.

Dış ticaretteki bu fazlalık, ülkede halen devam etmekte olan ekonomik krizin ve alınan katı mali tedbirler nedeniyle azalan iç talebin etkisini telafi etmiştir.

2012 yılının en dikkat çekici tarafı ise mal ticaretindeki düşüşe rağmen hizmetler ticaretinde yaşanan artıştır.

Ülkede halen en büyük sıkıntı işsizlik olup, 2011 yılında %14.6 iken bu oran 2012 yılında %14.7'ye yükselmiştir.

İrlanda Hükümeti tarafından özel önem atfedilen bu konuya ilişkin olarak "2012 Jobs Action Plan" (2012 İş Eylem Planı) ise 2012 yılının Ocak ayında açıklanmıştır. İşsizliği azaltmak ve yeni iş imkânları sağlamak amacıyla tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı kurumları işbirliği halinde çalışarak "2012 İş Eylem Planı" (Action Plan for Jobs 2012) nı 2012 yılı Şubat ayında yürürlüğe koymuşlardır. Bu Plan uyarınca, kamu kurum ve kuruluşları bir arada çalışarak yeni firmaların kurulmaları, yurtdışına ihracat yapabilmeleri ve yeni iş imkânları yaratabilmeleri için çalışacaklardır.

"2012 İş Eylem Planı"na göre İrlanda'da 2008 yılında yaşanan ekonomik krizin ardından 300,000 kişiden fazla işsiz kalmıştır. Bu Programın ana hedefi 2016 yılına kadar ülkede 100,000, 2020 yılına kadar ise 2 milyon kişiye iş yaratmaktır.

Tüm Bakanlıklar ile 36 kamu kurum ve kuruluşun işbirliği halinde çalışmasını gerektiren bahsekonu Program 270 önlemden oluşmaktadır.

Program 7 ana konuyu kapsamaktadır.

- 1) Rekabet edilebilirliği sağlamak (Yenilik, Maliyet, Yetenek, Altyapı),
- 2) Yerli yeni firmaların kurulmasına destek olmak,
- 3) Yerli firmaların büyümesini desteklemek,
- 4) Yerli firmaları yatırıma teşvik etmek,
- 5) Yabancı sermaye yatırımının geliştirilmesi,
- 6) Toplumda işsizliğin azaltılmasına yönelik önlemlerin alınması,
- 7) Aşağıdaki sektörlere önem öncelik verilmesi;
 - İmalat sanayi
 - İlaç, Bio-ilaç, Sağlık v.b.
 - Yeşil Ekonomi
 - Gıda
 - Yazılım
 - Cloud Computing
 - Digital Oyun
 - Turizm
 - Uluslararası Finansal Hizmetler
 - Eğitim
 - Müteahhitlik
 - Perakende
 - Sanat, Kültür v.b.

2012 yılında İrlanda Hükümetinin yayımladığı 2013 Yılı Programına göre; "2012 İş Eylem Planı" tarafından öngörülen 270 önlemin %92'si başarılı bir şekilde uygulanmıştır.

İrlanda Ekonomisinde 2013 Yılı: 2012 yılının Aralık ayında İrlanda Maliye Bakanı Sayın Michael NOONAN tarafından yapılan 2013 Yılı Mali Bütçe açıklamasında; yeni yıla ilişkin Bütçenin özellikle 1970'lerin sonunda kaldırılan ve son yıllarda yeniden konulması tartışılan "Gayrimenkul Vergisi" ile "Emekli Aylığı" alanlarında olduğu, bu Bütçenin esas amacının İrlanda'nın biriken borcunu azaltmak, ekonomide büyümeyi sağlamak ve yeni iş yaratmak

özellikle KOBİ'lere destek vermek ve adil bir şekilde vergi artışlarını toplumdum kesimlerine yaymak olduğu ifade edilmiştir.

2013 Yılı Bütçesi, 2008 yılında ülkenin ekonomik krize girmesinden sonraki altıncı kriz bütçesi olup, şartları en ağır olanıdır.Bu Bütçede özetle; motorlu araç vergileri, alkollü içkiler,tütünde dolaylı vergiler yükseltilmiş, gayrimenkul vergisi konulmuş, ailelere yapılan çocuk yardımları ve diğ er yardımlar da azaltılmıştır.

Sonuç olarak, yeni Bütçe halkın daha adil, eşit bir şekilde vergilendirilmesini, işsizliğin azaltılmasını, ihracat gelirlerinin artırılmasını hedef almaktadır.

AB üyeliğinin 40.yılını kutlayan İrlanda, 01 Ocak 2013 tarihinden itibaren 7.kez AB Konseyi Dönem Başkanlığını üstlenmiş bulunmaktadır. İrlanda'nınbu Dönem Başkanlığındaki esas hedefi Avrupa'da istikrar ile büyümeyi yeniden sağlamak ve işsizliğı özellikle de genç nüfustaki işsizliğı azaltmaktır.

İrlanda Dönem Başkanlığında ağırlık verilen konular özetle;

-Bankacılık Birliğı'nin işlerliğinin sağlanması,

-Genç nüfustaki işsizliğin azaltılması,

-Geleceğ in tek pazarının yaratılmasının somut bir adımı olarak Avrupa'nın dijital ekonomisini geliştirmek için veri korunması, sanal güvenlik, e-imza,ve yüksek hızda internete erişim alanlarında mevzuatın çıkartılması, (Halen Avrupa'da internet kullanıcılarının %35'i elektronik ortamda güvenliğ in olmaması gerekçesiyle e-ticaret yapmamakta bu ise KOBİ'leri olumsuz etkilemektedir.)

-Avrupa ekonomisinin belkemiğ ini oluşturan ve Avrupa'da 87 Milyon kişiye iş sağlayan KOBİ'lere banka kredilerine daha kolay erişim, kamu ihalelerinde imkanlar ve AR-GE'ye ayrılan sermayenin artırılmasının sağlanması gibi önlemlerin alınması,

-Şirketlere yeni iş imkanları yaratılarak büyümenin sağlanması için eski ve yeni pazarlarda ticari işbirliğıne gidilmesi, (Örneğ in ABD, Japonya,Kanada, Singapur)

-AB'nin Ortak Tarım Politikası alanında çalışmaların sürdürülmesi,

olarak belirlenmiştir.

İrlanda ekonomisi 2013 yılında %1,2 oranında büyümüştür.İrlanda Maliye Bakanlığının tahminlerine göre büyümenin 2014 yılında %2,1, 2015 yılında ise %2,7 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.2013 yılında büyümeyi yavaşlatan sebepler arasında ilaç patentlerinin sona ermesinin olumsuz etkileri ile azalan dış talebin etkisi bulunmaktadır.Öte yandan, 2011 yılında %14,6 olan işsizlik oranı, 2013 yılında %13,1 oranına düşmüştür.Emek piyasasındaki bu olumlu gelişmenin önümüzdeki dönemde de devam etmesi beklenmektedir.

Öte yandan, 2012 yılında %1,7 olan enflasyon oranı ise 2013 yılında %0,5 oranına düşmüştür.

İrlanda'nın 2012 yılında 91,7 milyar Avro olan ihracatı, 2013 yılında 86,9 milyar Avro'ya düşmüştür. 2012 yılında 49,2 milyar Avro olan ithalatı ise 2013 yılında 49,9 milyar Avro'ya yükselmiştir. Ülkenin genel ihracatındaki düşüşün nedenleri arasında 2013 yılında dış talebin az olması ve ilaç patentlerinin sona ermesi yer almaktadır.

İrlanda Hükümeti tarafından 07 Şubat 2013 tarihinde yapılan bir açıklamaya göre; 2010 yılında batan Anglo-Irish Bankası ile Irish Nationwide Building Society kuruluşlarına ait bonoların (promissory notes) borcu 10 yıllık dönem boyunca yıllık 3.1 Milyar € ödenmesi gerekirken, Avrupa Merkez Bankası ile varılan anlaşma sonucunda düşük faizli (yaklaşık %3) olarak 40 yıla yayılarak ödenmesi hususunda anlaşmaya varılması, ülke açısından 2013 yılı sonundan itibaren serbest piyasalara dönerek borçlanabilmesi için son derece önemli bir gelişme olmuştur.

09-18 Temmuz 2013 tarihleri arasında İrlanda AB/IMF Programının 11. gözden geçirilmesini başarıyla tamamlamıştır.

İrlanda'nın 7. kriz bütçesi olan 2014 Yılı Bütçesinin temel amacı İrlanda'nın 15 Aralık 2015 tarihinde AB/IMF/Avrupa Merkez Bankası Mali Programından çıkmasını sağlamak ve ekonomide yeniden firmaların büyümelerini teşvik edici önlemlere de yer vererek istihdam yaratmaktır.

2014 yılı Bütçe açıklamasında aşağıdaki hususlara ağırlık verildiği görülmektedir.

Bunlar:

- Gelir Vergisi ile Katma Değer Vergisinde herhangi bir artışa gidilmemiştir.
- Turizm sektöründeki düşük % 9 oranındaki KDV 2014 yılında da devam edecektir.
- Diğer KDV'ler aynen korunmaktadır.
- Havayolu şirketlerinin uçuş sayılarında artışa gidebilmelerini teminen Seyahat Vergisi (Air Travel Tax) oranı "0" a düşürülmüştür.
- İrlanda %12.5 oranındaki düşük Kurumlar Vergisi uygulamasına devam edecektir.
- 2008 yılında başlayan ekonomik kriz sonucunda en çok etkilenen sektör olan müteahhitlik sektörüne yönelik olarak ev yenileme teşviği getirilmiştir. (5,000€ -30,000 €). Bu teşvik 2014 ve 2015 yıllarında gayrimenkullerinde yenileme yapan ev sahiplerine bir gelir Vergisi teşviği olacaktır. Ev ile harcamanın yapılmasını müteakip 2 yılda ödenebilecektir. Bu teşvik evlere yönelik genişletme (extension), yenileme, tesisat, çerçeve değiştirme vb. harcamaları kapsamaktadır.
- İrlanda bankalarının Hazine'ye her yıl 150 milyon € değerinde bir katkıda bulunmaları şartı gelmiştir.
- 2014 Yılı Bütçesinde getirilen "Kendi İşinizi Kurun" planı ile işsiz olup kendi işlerini kuran kişiler 2 yıl süre boyunca gelir vergisi ödemezler.
- İşsizlere daha iyi hizmet sunmak için 9 Milyon € değerinde INTREO ofislerinin kurulması.

İrlanda 15 Aralık 2013 tarihinde AB/IMF/Avrupa Merkez Bankası Mali Yardım Programı'ndan herhangi bir ilave mali yardım almadan çıkmış ve mali piyasalara dönüş yapmıştır. Hükümet bunun için 25 Milyar €'luk ek bir bütçe ayırmıştır.

İrlanda'nın 15 Aralık 2013 tarihinde AB/IMF/Avrupa Merkez Bankası Mali Yardım Programı'ndan herhangi bir ilave mali yardım almadan çıkmasının ardından, ekonomisinin büyüme potansiyelini de dikkate alarak, Moody's uluslararası kredi değerlendirme kuruluşu 17 Ocak 2014 tarihinde İrlanda'nın kredi notunu Ba1'den Baa3'e yükseltmiştir.

İrlanda Hükümeti, 15 Aralık 2013 tarihinde AB/IMF/Avrupa Merkez Bankası Mali Yardım Programı'ndan çıkmasının ardından, 17 Aralık 2013 tarihinde 2014-2020 yıllarını kapsayan "Orta Vadeli Ekonomik Planı" açıklamıştır. Bu "Orta Vadeli Ekonomik Planı"nın esas amacı:

- Ekonomide yeni iş sahaları yaratmak,
- Hanehalkının borcunu azaltmak ve ipotek sorununu çözmek,
- Yeni iş sahaları yaratmak suretiyle gençlere ülkelerinde çalışma şansını vermek ve diğer ülkelere göçü engellemek,
- Kamu maliyesini tümüyle istikrara kavuşturmak ve bankacılık sistemini tamamen etkin kılmak,
- Fakirlikle mücadele etmek ve vatandaşların hakettiği kamu hizmetlerine ulaşmalarını sağlamak.

İrlanda Maliye Bakanlığı tarafından 15 Nisan 2014 tarihinde yayımlanan "İrlanda'nın İstikrar Programı"na göre, GSYİH'nin 2014 yılında %2,1 oranında 2015 yılında ise %2,7 oranında gerçekleşeceği öngörülmektedir. Öte yandan, istihdamın %2,2 oranında artış göstererek, 2014 senesinde işsizlik oranını %11,5'a düşürmesi beklenmektedir.

Ayrıca, 2013 yılında ABD, ÇHC, Japonya, Hindistan, İngiltere, Türkiye, Polonya, Almanya, Malezya, Singapur ve Çek Cumhuriyeti gibi ülkelere toplam 18 tane Bakanlar düzeyinde Ticaret Heyetleri gitmiş olup, bu heyetlerin sonucunda önemli iş bağlantıları yapılmıştır.

2014 yılında da, İrlanda Hükümeti tarafından Kanada, Güney ABD, AB ülkeleri (Almanya, İtalya, Fransa, İspanya, Hollanda, Romanya, Belçika), Meksika, ÇHC, Birleşik Arap Emirlikleri, Avustralya, Yeni Zelanda, Kore, Rusya, Norveç, Vietnam, Lübnan ve ülkemize de yönelik toplam 18 tane Bakanlar düzeyinde Ticaret Heyeti Programı gerçekleştirilmesi düşünülmektedir.

20-23 Ekim 2014 tarihinde Enterprise Ireland organizatörlüğünde, Ankara ve İstanbul'u kapsayan değişik sektörlerle mensup firmalardan oluşan bir Ticaret Heyeti düzenlenmesi öngörülmektedir.

Yatırım Teşvikleri

IDA Ireland, belirli koşulların sağlanması kaydıyla, İrlanda'da yatırım yapmak isteyen veya yatırımlarını genişletmek isteyen firmalara gerek nakdi, gerekse gayri nakdi destek vermektedir.

Uygun projeler için verilen yardımları,

-personel yardımı

- Ar-ge yardımı
- eğitim yardımı
- sermaye yardımı

Ŗeklinde sınıflandırmak mümkündür.

TeŖvik baŖvurusunun değerlendirilmesinden sonra bir müzakere süreci baŖlamaktadır. TeŖvik verilirken sektörler dikkatli ve planlı bir Ŗekilde seğilmekte, İrlanda içerisinde seğilen mahal, yaratılacak muhtemel istihdam düzeyi, ilgililenen sektörün uzun vadeli istikrarı ve öngörülen projenin İrlanda'nın uzun vadeli sanayi ve istihdam politikalarına uygunluğu önemli olmaktadır.

Hedeflenen sektörler arasında;

- ilaç, bio-ilaç,
- yazılım,
- oyunlar
- danışmanlık hizmetleri (mali hizmetler, müşteri hizmetleri ve ortak hizmetler dahil)
- finansal hizmetler

sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Finansal Destekler

Yaratılacak istihdam sayısı, kalitesi ve mekanı, verilecek teŖvięin belirlenmesinde en önemli faktörler arasında yer almaktadır.

Nakdi yardımlar, sınırlarda, ülkenin orta bölgelerinde ve batı bölgelerinde kurulacak firmalara verilirken, en düşük miktarlar ise Dublin bölgesi için verilmektedir. Diğer bir belirleyici unsur da, İrlanda'da geręekleştirilecek faaliyet ile istihdam edilecek personelin nitelikleridir.

Sermaye desteği arazi, bina, fabrika ve ekipman alımı harcamalarına katkıda bulunmak üzere verilmektedir.

Harcamaların belli olmasını müteakip, verilecek teŖvik miktarı müzakere edilmektedir. Harcamanın belli bir oranı üzerinden verilen teŖviklerin tavanı, AB'nin konuyla ilgili düzenlemeleriyle belirlenmekte ve kısmen yatırımın yerine bağlı olarak değişmektedir.

Vergi TeŖvikleri

Uzun yıllar boyunca İrlanda, vergisel uygulamaları, yerli ve uluslararası iŖletmelerin kurulması ve gelişmesini kolaylaŖtırıcı bir unsur olarak kullanmıştır. Mevcut vergi rejiminde uygulanan temel ilke, vergilendirilebilen geliri azaltan teŖvik uygulamalarından ziyade, tek ve düşük bir vergi düzeyi tahsil edilmesi olarak gözlenmektedir.

İrlanda toplam vergi yükü en düşük olan AB üyesi ülkeler arasındadır. AB Komisyonu ile yürütölen görüŖmeler sonrasında İrlanda, ticari gelirler üzerinden alınacak kurumlar vergisinin % 12.5 düzeyinde olmasını kararlaŖtırmıştır.

Bu itibarla, İrlanda'da tüm sektörlerde, yerleşik bir firmanın Kurumlar Vergisi ticari faaliyetleri sonucunda kazandığı gelirden (aktif gelir) standart %12.5 Kurumlar Vergisi tahsil etmektedir. %12.5 düzeyindeki Kurumlar Vergisinden faydalanabilmek için İrlanda'da belirli bir faaliyetin ve mevcudiyetin sürdürölmesi, bir diğer ifade ile İrlanda'da yerleşik olunması zorunludur. En azından bir bölümünün, İrlanda'daki faaliyetlerle bağlantılı olması kaydıyla,

İrlanda dışındaki bir şubenin yaptığı ticari işlemlerden elde ettiği gelir de aktif gelir olarak değerlendirilmektedir. Diğer taraftan, pasif yatırım gelirlerinin (faiz, telif hakları, kar payları, emlak kiralari,vb.)vergi oranı % 25 düzeyinde bulunmaktadır. Benzer şekilde, firmanın ticari faaliyetlerinin tamamıyla İrlanda dışarısında gerçekleştirildiği durumlarda (arazi anlaşmaları, maden ve petrol çıkartma operasyonları, vb.) elde edilen gelir de pasif gelir olarak addedilmekte ve ödenen vergi oranı % 25 olmaktadır. İrlanda, kar payları ve faiz gelirleri üzerinden % 20 oranından vergi tahsil etmektedir. Sermaye kazancı vergisi %20 olarak tahsil edilmektedir.Ancak, Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması'nın bulunduğu durumlarda veya AB üyesi ülkelerdeki şubenin kazancından vergi tahsil edilmiş olması durumunda, bu ödemelerin İrlanda vergi yükü açısından kredilendirilmesi yoluna gidilmektedir

Shannon havaalanı bölgesinde yürütülen sınai üretim faaliyetleri ile bir dizi hizmet operasyonuna tanınan %10'luk Kurumlar Vergisi istisnasının 31 Aralık 2010 tarihinde sona erdirilmesi yönünde AB Komisyonu ile mutabık kalınmıştı. Bu vergi oranı, 31 Temmuz 1998 tarihinden önce destek kapsamına alınması kararlaştırılmış sınai üretim/uluslararası hizmetler operasyonları ile 23 Temmuz 1998 tarihinde veya bu tarihten önce başlamış olan imalat/uluslararası hizmetler operasyonlarına tatbik edilmekteydi.

İrlanda'da yerleşik bir firma, tüm ülkelerde elde ettiği gelir bakımından Kurumlar Vergisine tabi tutulmaktadır. İrlanda'da yerleşik olmayan bir firma ise, İrlanda'daki şubesinin yürüttüğü faaliyetler sonucu elde edilen gelir itibariyle kurumlar vergisine tabi tutulmaktadır. Şubenin İrlanda dışındaki ana firmaya aktardığı şube karları üzerinden vergi alınmamaktadır.

Şirket gelirlerinin veya kar paylarının İrlanda dışına aktarılmasında miktar olarak veya kullanılacak döviz cinsi itibariyle herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Benzer şekilde ülkeye getirilecek sermaye bakımından da bir sınırlama mevcut değildir. İrlanda'da yerleşik olan veya olmayan kişiler, istedikleri döviz cinsinden banka hesabı açtırabilme imkanına sahiptirler. Aynı şekilde İrlanda firmaları da dünyanın istedikleri ülkesinde banka hesabı açtırma hakkına ve imkanına sahip bulunmaktadırlar. Ancak, doğal olarak, İrlanda'ya yatırım yapacak olan firmalar, kendi ülkelerindeki ilgili mevzuat hükümlerine uygun davranmakla yükümlüdürler.

Ar-Ge Desteği

Yeni kurulacak firmalara sermaye desteği ve personel desteği vermenin yanısıra, Ar-Ge ve eğitim çalışmaları konularında da destek sağlamaktadır.

İrlanda'da yürütülen Ar-Ge faaliyetleri bakımından aşağıdaki teşvikler verilmektedir:

- İrlanda'da yerleşik firma tarafından alınmış olan patentten elde edilen patent gelirine kurumlar vergisi muafiyeti tanınmaktadır.

- Mevcut Ar-Ge harcamalarında yapılan arttırmalara vergi kredisi uygulanmaktadır. Avrupa Ekonomik alanı çerisinde Ar-Ge faaliyetleri yürüten firmaların temel yıl itibariyle Ar-Ge harcamaları üzerinden arttırım yapan firmalara % 20 oranında vergi kredisi sağlanmaktadır.

- Fikri mülkiyet haklarının transferinde damga vergisi muafiyeti sağlanmaktadır.

1 Ocak 2007 tarihinden itibaren, Ar-Ge çalışmalarına taşeron olarak iştirak eden ve ana firmalarla bağlantısı olmayan firmaların yaptıkları harcamalar bakımından, herhangi bir

yıl için krediye hak kazanan Ar-Ge harcamalarının % 10'una kadar bir meblağ için vergi kredisi tanınması imkanı getirilmiştir.

Dış Ticaret

İrlanda Avrupa Birliği'ne 01 Ocak 1973 yılında üye olmuş olup, bu çerçevede AB'nin Ortak Ticaret Politikasını uygulamaktadır. İthalat ve ihracattaki gümrük işlemlerinin ulusal çapta otomasyonu, 1991 yılının Nisan ayında gerçekleştirilmiş olup, "Otomatik Giriş İşlemleri OGI (Automated Entry Processing-AEP)" adı altında yürütülmektedir. "Tek İdari Belge (Single Administration Document (SAD))" adı verilen belgenin sisteme girilmesiyle tüm kontrol işlemleri adım adım yapılmaktadır. Otomatik Giriş İşlemleri sayesinde ithalatçılar sözkonusu mallarını ilgili gümrük idaresinden mala ilişkin Gümrük Vergisi, KDV, Tüketim Vergisi v.b. vergileri ödedikten sonra çekebilmektedirler.

Gümrük işlemleri, uygulanacak vergi oranları v.b. detaylı bilgilere İrlanda'nın Gümrük ve Gelirler Kurumu'nun www.revenue.ie websitesinden ulaşmak mümkün bulunmaktadır.

Burada her türlü bilgi ve belge detaylı olarak verilmekte ve gümrük kısmı arandığında tüm sorulara yanıt alınabilmektedir.

İrlanda'da gümrük vergileri genellikle advalorem esasına göre tahsil edilmektedir.

Menşe Belgesi

İrlanda ile ülkemiz arasındaki ticarete EUR 1 menşe belgesi kullanılmaktadır.

Dolaşım Belgesi

Serbest dolaşım belgesi olarak ATR formu kullanılmaktadır. Bu belgelere ilişkin detaylı bilgi için www.revenue.ie/en/customs/leaflets/preferential-trade.html#section8 websitesine başvurulabilir.

İthal Lisansları / Miktar Kısıtlamaları

İrlanda'nın ithalatında bazı ürünlerde miktar kısıtlamaları/kotalar ile ithal lisansları uygulanmaktadır. İthal lisansları, ürün grubuna göre ilgili Bakanlıklardan alınabilmektedir. İrlanda'nın ithal kısıtlamalarına ve ithali yasak mallarına dair bilgilere Gümrük ve Gelirlere ait www.revenue.ie/en/customs/prohibitions-restrictions/index.html websitesinden ulaşmak mümkündür. Bu sitede bağlantı kurulacak kurumlar ile adresleri de mevcuttur.

Çok Taraflı Ticaret Anlaşmaları ve Preferanslar

AB'ne 1973 yılından bu yana üye olan İrlanda, üçüncü ülkelerle olan dış ticaretinde, AB'nin "Ortak Ticaret Politikası" uyarınca hareket etmektedir. Bu kapsamda, üçüncü ülkelerle AB arasında akdedilmiş olan tüm tercihli ticaret Anlaşmaları ve düzenlemeleri ile otonom rejimler, İrlanda tarafından da uygulanmaktadır.

Bu itibarla, ülkemiz ile AB arasında 1996 yılından bu yana geçerli olan "Gümrük Birliği"nin kuralları, Türkiye-İrlanda arasındaki ikili ticaret bakımından da geçerlidir.

İrlanda'nın Dış Ticareti

İrlanda'nın başarısında anahtar rol oynayan faktörlerden biri, ekonomik büyümeye katkıda bulunan ihracat olmuştur. Son yıllarda mal ihracatında yaşanan yavaşlamaya mukabil hizmet ihracatında artış kaydedilmiştir. Bunun yanısıra finansal hizmetler, sigortacılık ve genel iş hizmetleri de ön sıralarda yer bulmaktadır.

Yabancı sermayeli firmalar küçük İrlanda piyasasından ziyade yüksek ihracat imkanının çekiciliği nedeniyle İrlanda'ya yatırım gerçekleştirmektedir. Bu durum, İrlanda'nın ihracatının artışında rol oynayan en önemli faktörlerden biri olmuştur.

İrlanda, 2014 yılında 117 milyar dolarlık ihracat, 70 milyar dolarlık ithalat geliştirmiştir.

I-İrlanda'nın Genel Dış Ticareti:						(Milyon €)
	2011	2012	2013	2014	2014 (Ocak - Nisan Dönemi)	2015 (Ocak - Nisan Dönemi)
İHRACAT	91,228	91,688	86,999	89,074	28,314	34,085
İTHALAT	48,302	49,151	50,025	53,590	17,712	19,598
HACİM	139,530	140,839	137,024	142,664	46,026	53,683
DENGE	42,926	42,537	36,974	35,484	10,602	14,487

Kaynak: Türkiye ekonomi bakanlığı

Tablonun incelenmesinden görüleceği üzere; İrlanda'nın ihracatı 2011 yılında 91,228 milyon € iken, 2012 yılında yükselerek 91,688milyon €'ya çıkmış ve 2013 yılında ise 86,999 € seviyesine düşüp 2014 yılında tekrardan yükselip 89,074 milyon € yükselmiştir. 2015 yılı Ocak-Nisan ihracat oranı ise 2014'ün Ocak-Nisan ihracat oranından yüksektir. Diğer taraftan, ithalatı ise 2011 yılında 48,302 milyon € iken, 2012 yılında 49.151 €'a çıkmış 2013 yılında ise 50,025 €'ya yükselmiştir. 2014 yılında ise 53,590 € ile son beş yılın en yüksek ihracat oranını görmüştür.

İrlanda'nın Başlıca Maddelere Göre İhracatı

İrlanda'nın 2015 (Ocak-Nisan) Yılı İtibariyle Genel İhracatındaki Ürünler.

SIRA	SITC	ÜRÜN	2014 (Ocak - Nisan Dönemi)	2015 (Ocak - Nisan Dönemi)	Değişim (%)
1	54	Tıbbi malzeme ve ilaç	6,738	9,763	44.91
2	51	Organik kimyasallar	6,218	7,189	15.62
3	55	Uçucu yağlar, esans maddeleri, tuvalet ve temizlik müstahzarları	2,299	2,690	17.03
4	89	Muhtelif imalat sanayi ürünleri	1,674	1,987	18.68

5	87	Mesleki, bilimsel ölçü ve kontrol cihazları	1,368	1,497	9.47
6	75	Büro makineleri, otomatik bilgi işlem makineleri	1,142	1,249	9.42
7	01	Et ve et ürünleri	1,039	1,118	7.66
8	59	Diğer kimyasal maddeler ve ürünleri	1,038	1,069	3.00
9	77	Elektrikli makineler, aparatları, aksesuarları ve parçaları	571	897	57.04
10	09	Çeşitli yenilebilir ürünler ve müstahzarları	631	662	5.00
11	74	Genel endüstri makineleri, ekipmanları (nes) ve parçaları	510	556	9.03
12	02	Süt ürünleri ve kuş yumurtaları	540	500	-7.41
13	28	Maden cevherleri ve metal hurda	323	366	13.38
14	88	Optik cihazlar, saatler, fotografik aparatlar	337	352	4.55
15	11	İçkiler	300	349	16.34
16	99	Tüm diğer mal ve işlemler	195	284	45.40
17	76	Haberleşme ve ses cihazları	200	284	41.68
18	69	Metal eşya	224	231	3.14
19	72	Belirli endüstrilerde kullanılan makineler	187	216	15.38
20	03	Balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve müstahzarları	197	187	-4.80

İrlanda'nın ihraç ettiği temel ürünler arasında; tıbbi malzeme ve ilaç, organik kimyasallar, uçucu yağlar esans maddeleri, tuvalet ve temizlik müstahzarları, muhtelif imalat sanayi ürünleri, büro makineleri, otomatik bilgi işlem makineleri, mesleki, bilimsel ölçü ve kontrol cihazları ve diğer kimyasal maddeler önemli ürünleri oluşturmaktadır.

İrlanda'nın Başlıca Maddelere Göre İthalatı

İrlanda'nın 2015 Yılı (Ocak-Nisan) İtibariyle Genel İthalatındaki Ürünler

SIRA	SITC	ÜRÜN	2014 (Ocak - Nisan Dönemi)	2015 (Ocak - Nisan Dönemi)	Değişim (%)
1	54	Tıbbi malzeme ve ilaç	1,496	1,831	22.36
2	51	Organik Kimyasallar	1,219	1,411	15.80
3	33	Petrol ve petrol ürünleri	1,770	1,372	-22.47
4	78	Yol taşıtları (hava amortisörlü araçlar dahil)	966	1,203	24.57
5	75	Büro makineleri, otomatik bilgi işlem makineleri	915	1,118	22.15

6	72	Belirli endüstrilerde kullanılan makineler	690	985	42.71
7	89	Muhtelif imalat sanayi ürünleri	701	847	20.92
8	77	Elektrikli makineler, aparatları, aksesuarları ve parçaları	671	778	15.89
9	87	Mesleki, bilimsel ölçü ve kontrol cihazları	453	598	32.05
10	84	Hazır giyim	471	564	19.74
11	74	Genel endüstri makineleri, ekipmanları (nes) ve parçaları	448	505	12.82
12	76	Haberleşme ve ses cihazları	361	445	23.46
13	34	Doğalgaz ve mamulleri	475	433	-8.78
14	93	Türüne göre sınıflandırılmamış özel işlemler ve emtialar	359	402	11.84
15	55	Uçucu yağlar, esans maddeleri, tuvalet ve temizlik müstahzarları	339	401	18.14
16	99	Tüm diğer mal ve işlemler	377	380	0.68
17	05	Sebze ve meyve	351	345	-1.87
18	69	Metal eşya	276	334	20.96
19	04	Hububat ve hububat müstahzarları	310	318	2.43
20	01	Et ve et ürünleri	274	301	9.62

İrlanda'nın ithal ettiği önemli ürünler arasında; petrol ve petrol ürünleri, tıbbi malzeme ve ilaç, büro makineleri, otomatik bilgi işlem makineleri, organik kimyasallar, muhtelif imalat sanayi ürünleri, elektrikli makineler, yol taşıtları, doğal gaz ve mamulleri ve hazır giyim yer almaktadır.

İrlanda'nın ihracat ve ithalat kalemleri benzerlik göstermektedir. Geleneksel sanayi ürünlerinin çoğunda iç talep ithalatla karşılanmaktadır

İrlanda'nın İhracatında Ülke Sıralaması

İrlanda'nın İhracatındaki İlk 24 Ülke (2015 Yılı Ocak - Nisan Dönemi)		
Sıra	Ülke	Milyon €
1	ABD	8039
2	İngiltere (Kuzey İrlanda Dahil)	4670
3	Belçika	4414
4	İsviçre	2441
5	Almanya	2257
6	Fransa	1654
7	Hollanda	1402
8	İspanya	1010
9	İtalya	766
10	Japonya	695
11	Çin	516

12	Meksika	406
13	Polonya	376
14	Suudi Arabistan	358
15	Avustralya	315
16	Kanada	289
17	İsveç	241
18	Hong Kong	215
19	Danimarka	207
20	İsrail	204
21	Singapur	197
22	Güney Kore	196
23	Avusturya	161
24	Türkiye	157
İlk 24 Ülke Toplamı		31,186
İlk 24 Ülke Toplamının Genel Toplam İçindeki Yeri		% 91.49

Türkiye Avusturya'nın ardından İrlanda'nın 2015 yılı (Ocak-Nisan) ihracatında 24. sırada yer almaktadır.

İrlanda'nın İthalatında Ülke Sıralaması

İrlanda'nın İthalatındaki İlk 17 Ülke (2015Yılı Ocak - Nisan Dönemi)		
Sıra	Ülke	Milyon €
1	İngiltere (Kuzey İrlanda Dahil)	5,574
2	ABD	2,227
3	Almanya	1,706
4	Çin Halk Cumhuriyeti	1,272
5	Hollanda	908
6	Japonya	827
7	Fransa	783
8	İsviçre	562
9	Belçika	435
10	Norveç	395
11	Kayda girmeyen AB ülkeleri ithalat toplamı (tahmini)	383
12	İtalya	375
13	İspanya	313
14	Kayda girmeyen AB ülkesi olmayan ithalat toplamı (tahmini)	232
15	Güney Kore	195
16	İsveç	193
17	Türkiye	176

İlk 17 Ülke Toplamı	16,555
İlk 17 Ülke Toplamının Genel Toplam İçindeki Yeri	% 84.47

Ülkemiz İrlanda'nın ithalatında 17. sırada yer almakta olup, İrlanda'ya 2015 (Ocak-Nisan) yılında 16,555milyon € değerinde ihracat yapmıştır.

TÜRKİYE İLE EKONOMİK VE TİCARİ İLİŞKİLERİN GELİŞİMİ

GENEL:

İrlanda'da 1845-1851 yılları arasında yaşanan büyük kıtlık sırasında ada halkından toplam 1 milyon kişi hayatını kaybetmiş veya 1 milyon kişi başka ülkelere göç etmek zorunda kalmıştır. Söz konusu kıtlık sürerken 1847 yılında Osmanlı Padişahı Abdülmecit o tarihte İngiliz egemenliği altında bulunan İrlanda'ya 1000 Pound tutarında para yardımı yapmıştır. Bir söyleme göre, adaya ayrıca tahıl ve gıda maddesi yüklü 5 gemi gönderildiği ifade edilmektedir. Osmanlı yardımının yapıldığını kanıtlayan Babıali belgesi ve İngiliz sömürge

yönetiminin, İrlanda mahalli makamlarının ve ileri gelenlerinin teşekkür yazıları Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivleri Dairesi tarafından gün ışığına çıkarılmıştır.

İrlanda'nın tarihi şehirlerinden olan Drogheda'nın kuruluşunun 800., büyük kıtlığın 150. yıldönümleri münasebetiyle 2 Mayıs 1995 yılında dönemin belediye binasına yapılan yardımın anısına bir şükran plaketi törenle asılmıştır.

İrlanda'da 11 Aralık 1972 tarihinde Paris Büyükelçiliğimize bağlı bir büro ile faaliyete geçilmiş, bilahare 10 Aralık 1973'de Dublin Büyükelçiliğimiz açılmıştır. İrlanda'nın Ankara Büyükelçiliği ise 1998 yılında açılmıştır.

Uzun bir durgunluk yaşayan ikili ilişkilerimizde İrlanda'nın dünyaya açıldığı ve büyük bir ekonomik kalkınma kaydettiği 1990'lı yıllarda nispi bir canlanma olmuştur.

Ekonomik İlişkilerin Genel Durumu

Yatırımlar

İrlanda'da ekonomik kriz sonrasında toplam 7 adet Türk sermayeli şirket faaliyet göstermekte olup, bunların bir kısmı Dublin'deki "Uluslararası Finansal Hizmetler Merkezi"nde işlem yapan finansal hizmet şirketleridir.

Ayrıca, Eczacıbaşı grubunun "Vitra Ireland Ltd." unvanlı firması Arklow şehrinde duvar fayansı üretimi alanında faaliyette bulunmaktaydı. Ancak, İrlanda ekonomisinde yaşanan ekonomik kriz ortamında talepteki daralmaya paralel olarak 2008 yılı Aralık ayından itibaren ise özellikle İngiltere pazarına dayalı talep yetersizliğinden dolayı firmanın İrlanda'daki üretimi durmuştur.

2013 yılı itibariyle, İrlanda'da Beko Plc adlı firmanın İrlanda'nın Meath bölgesinde ofisi mevcut olup yatırımları bulunmaktadır.

İrlanda'ya Yıllar İtibariyle Gelen ve Giden Turist Sayısı:

İrlanda'dan Türkiye'ye Gelen Ziyaretçi

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
İrlanda Vatandaşı	117 360	111 065	118 620	110 863	112 665	105 000

Kaynak: Türkiye Kültür ve
Turizm Bakanlığı

Türkiye'den İrlanda'ya Giden Ziyaretçi

	2009	2010	2011	2012	2013
Türk Vatandaşı	1479	0	0	614	-

Türkiye'de Emlak Satın Alan İrlandalılar ve Yatırımları

İrlanda'da gelir düzeyindeki önemli artışlar sonucu yabancı ülkelerde mülk edinme yaygınlaşmış olup, tasarruf sahiplerinin bir kısmı Romanya ve Bulgaristan gibi Doğu Avrupa ülkelerinde spekülasyon amaçlı yatırım yaparken, bir kısmı da kira getirisi nedeniyle diğer bir kısmı ise tatil veya emeklilik dönemlerinde kullanmak üzere yatırım yapmaktadırlar. İrlandalıların 2009 yılı içinde aldıkları arsa ve konutların alan büyüklüğü 817.265 m²'ye çıkmış olup, İrlandalıların, ülkemizde emlak fiyatlarının cazip olması nedeniyle çoğunlukla Kuşadası, Bodrum ve Alanya'da emlak satın aldıkları görülmektedir.

Ticari İlişkilerin Genel Durumu

İkili Anlaşma ve Protokoller

Ülkemiz ile İrlanda arasında Karma Ekonomik Komisyon kurulması amacıyla hazırlanan Protokol taslağı 30 Eylül 1987 tarihinde İrlanda tarafına iletilmiş ancak bugüne kadar bir gelişme kaydedilememiştir.

Yatırımların Karşılıklı Teşviki Ve Korunması Anlaşması : İrlanda ile ikili ticaretimiz artış ivmesini ve sağlıklı gelişimini sürdürmektedir. Bununla birlikte, aynı gelişmeyi karşılıklı yatırım alanında görmek mümkün değildir. Ülkemiz ile İrlanda arasında "Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması" imzalanması bulunmamaktadır. Söz konusu Anlaşmanın imzalanması amacıyla Anlaşma taslağı 5 Mart 2008 tarihinde İrlanda Dışişleri Bakanlığına

iletilmiştir. Ancak, İrlanda tarafınca AB ile her bir ülke arasında müzakere edilen çok taraflı anlaşmalar çerçevesinde hareket etmeyi tercih ettikleri ve İrlanda'nın taslak anlaşmayı iletmemeyi önermediği belirtilmiştir.

Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması: Uzunca bir süre müzakereleri tamamlanamayan Türkiye ile İrlanda arasında “Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması-ÇVÖ Anlaşması”na ilişkin Anlaşma Metni Maliye Bakanımız Sayın Kemal Unakıtan tarafından 24 Ekim 2008 tarihinde Dublin’de imzalanmıştır.

Diğer Temas ve Görüşmeler

1991 yılında kurulan Türk-İrlanda İş Derneği (Irish-Turkish Business Association-ITBA)’nin ilk resmi toplantısı 1994 yılında Dublin’de yapılmıştır. İş Konseyi yıllık toplantıları sırasıyla 1996 (İstanbul), 1997 (Dublin), 1998 (İstanbul), 1999 (Dublin) ve 2000 (İstanbul) yıllarında gerçekleştirilmiştir. 2000 yılından bu yana yapılamayan ortak toplantının 2005 yılında Dublin’de gerçekleştirilmesi için girişimde bulunulmuş, ancak organizasyona iştirak konusunda Türk firmalarının isteksiz davranması nedeniyle ertelenmiştir. Daha sonraki yıllarda yapılan girişimler de benzer şekilde sonuçlanmıştır.

Ayrıca, Başbakanlık Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Başkan Yardımcısı Arda Açısöz başkanlığında bir heyet ile beraber Dublin’de 05 Mart 2009 tarihinde Türkiye’deki yatırım imkanları konusunda İrlandalı yatırımcılara, çokuluslu firmalara ve ticari faaliyette bulunan diğer firmalara ‘Doing Business in Turkey’ isimli seminer programı hazırlanmıştır.

Bunlara ilaveten, 28 Haziran 2011 tarihinde Dublin’de Türkiye’deki ticaret ve yatırım imkanları konusunda İrlandalı yatırımcılara, çokuluslu firmalara ve ticari faaliyette bulunan diğer firmalara “Doing Business in Turkey” isimli iş kahvaltısı hazırlanmıştır.

Öte yandan, 27-29 Mart 2012 tarihleri arasında İrlanda Ticaret ve Kalkınma Bakanı Sayın Joe COSTELLO beraberinde 25 İrlanda firmasından oluşan bir Ticaret Heyeti ile ülkemize yönelik bir resmi ziyaret gerçekleştirmiştir. Enterprise Ireland tarafından organize edilen ve Ankara ile İstanbul’u kapsayan bahsekonuziyarete, İrlanda heyeti Bakanlık yetkilileri ile telekom, enerji, çevre hizmetler, sağlık ve eğitim alanlarında görüşmeler yapmıştır.

15 Ekim 2012 tarihinde İrlanda İhracatçılar Meclisi Başkanı Sayın John WHELAN ülkemize gelerek TİM üst yönetimi ile bir görüşme yapmıştır. Bu görüşme sonucunda, İrlanda ile ülkemizin 2013 yılının ilk altı ayında tekrar bir araya gelerek yatırım, ticaret ve teknoloji transferi konularını içeren bir “Mutabakat Zaptı” imzalamaları konusunda anlaşmaya varılmıştır. Bahsekonu “Mutabakat Zaptı” 2013 yılının Nisan ayında İrlanda Başbakan Yardımcısı, Dışişleri ve Ticaret Bakanı Sayın Eamon GILMORE’un ülkemize yönelik yaptığı resmi gezi esnasında İrlanda İhracatçılar Meclisi ve TİM arasında imzalanmıştır.

Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Egemen BAĞIŞ ile beraberindeki heyet 17-19 Aralık 2012 tarihleri arasında İrlanda’nın 01 Ocak 2013 tarihinde başlayan AB Dönem Başkanlığı öncesinde üst düzey görüşmelerde bulunmak üzere Dublin’e gelmiştir. Bu ziyaret esnasında, Sayın Egemen BAĞIŞ 17 Aralık 2012 tarihinde satın alınan yeni Büyükelçilik binamızı ve Müşavirliğimizi ziyaret ederek, Türkiye ve İrlanda arasında tarihi bağları bulunan Drogheda kentini ziyaret etmiştir.

Sayın Egemen BAĞIŞ, 18 Aralık 2012 tarihinde ise İrlanda’nın "Uluslararası İlişkiler ve Avrupa İşleri Enstitüsü (IIEA)" adlı kuruluşunda "Avrupa’nın Karşılaştığı Yeni Zorluklar ve Türkiye" konulu bir konuşma yaparak, İrlanda’nın AB Bakanı Sayın Lucinda CREIGHTON

ve Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Sayın Eamon GILMORE ile görüşmüştür. Ayrıca, Sayın Bakanımızın İrlanda Meclisinin AB Komisyonu'na yönelik yaptığı konuşmanın ardından Meclis tarafından yayımlanan basın açıklamasında; Komite Başkan Yardımcısı Sayın Paschal Donohoe Sayın Bakanımıza ülkemizin AB'ne katılım müzakerelerine dair verdiği bilgiler için teşekkür ederek, AB'nin ekonomik açıdan durgunluk yaşadığı bir dönemde ülkemizin son yıllarda hızla büyüdüğünü ve bunun sonucunda ülkemizde AB üyeliğine olan yaygın desteğin azaldığını ifade etmiştir.

Sayın Paschal Donohoe, Komite'nin Türkiye'nin katılım müzakerelerinin önümüzdeki dönemde yeniden hızlandırılmasının hem Türkiye hem de AB için faydalı olacağını dikkate alacaklarını ifade etmiştir.

Öte yandan, Sayın Egemen BAĞIŞ ve beraberindeki heyet 20-21 Ocak 2013 tarihleri arasında Dublin'de düzenlenen AB İşlerinden Sorumlu Bakanların Gayriresmi Toplantısına katılmak üzere İrlanda'ya tekrar gelmiştir.

25-26 Mart 2013 tarihleri arasında ise TÜSİAD Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan bir heyet, İrlanda Başbakan Yardımcısı, Dışişleri ve Ticaret Bakanı Sayın Eamon GILMORE ile görüşmelerde bulunmak üzere İrlanda'ya gelmiştir.

Bahsekonu heyet ayrıca İrlanda'da TÜSİAD'ın dengi kurum olan IBEC (Irish Business and Employers Confederation) ile İrlanda Yatırımı Geliştirme Kuruluşu (IDA) yetkilileri ile bir araya gelmiştir.

20 Mart 2013 tarihinde İrlanda'yı ziyaret eden Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası, Drogheda Ticaret Odası ile bir "İyi Niyet Anlaşması" imzalamıştır.

İrlanda Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri ve Ticaret Bakanı Sayın Eamon GILMORE 07-10 Nisan 2013 tarihleri arasında beraberinde mühendislik, enerji, danışmanlık, ilaç, eğitim ve telekomünikasyon alanlarında faaliyette bulunan 24 İrlanda'lı firmadan oluşan bir Ticaret Heyeti ile birlikte ülkemize yönelik bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Bahsekonu Ticaret Heyeti ziyaretinin ardından, İrlanda Dışişleri ve Ticaret Bakanlığı tarafından ziyaretin başarılı geçtiği ve bunun sonucunda yaklaşık 30 milyon Avro değerinde iş bağlantılarının yapıldığı açıklanmıştır.

2012 ve 2013 yıllarında düzenlenen Ticaret Heyetlerinin ardından; 2013 yılının Eylül ayında Enterprise Ireland'ın 2014 yılında İstanbul'da irtibat bürosunun açılacağı duyurulmuştur. Nitekim, büro İstanbul'da 2014 yılı başında faaliyete geçmiş olup, bu açılış nedeniyle Enterprise Ireland'ın organizatörlüğünde 20-23 Ekim 2014 tarihlerinde bir Ticaret Heyeti Ankara ve İstanbul'u ziyaret edecektir. Bu heyet farklı sektörlere mensup firma temsilcilerinden oluşacaktır.

28 Haziran 2013 tarihinde Dublin'i ziyaret eden Dicle Kalkınma Ajansı (DİKA) yetkilileri ve beraberindeki Heyet, İrlanda'nın "Yatırımları Geliştirme Ajansı" (IDA) ve "Enterprise Ireland" adlı kurumlarının yetkilileri ile görüşmüş ve yapılan sunumlar sonrası karşılıklı bilgi alışverişinde bulunmuşlardır.

09-12 Aralık 2013 tarihleri arasında Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Sayın Ziya ALTUNYALDIZ başkanlığında bir heyet Dünya Ticaret Örgütü'nün Dublin'de düzenlenen toplantılarına iştirak etmiştir.

12-13 Aralık 2013 tarihleri arasında Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZZKA) İrlanda'nın "Yatırımları Geliştirme Ajansı" (IDA) ve "Enterprise Ireland" yetkilileri ile görüşmek üzere İrlanda'yı ziyaret etmiştir.

Samsun Ticaret ve Sanayi Odası, Avrupa Birliği tarafından desteklenen ve TOBB koordinatörlüğünde yürütölmekte olan "KOBİ'lerin Uluslararası Yeteneklerinin Arttırılması Projesi (KUYAP)" kapsamında 22-26 Nisan 2014 tarihleri arasında Dublin Ticaret Odasına yönelik bir "İnceleme Ziyareti" gerçekleştirmiştir.

Ticari İlişkilerin Gelişimi

İrlanda ve Türkiye arasındaki ticaret hacminin yıllar itibariyle genel seyri incelendiğinde, ekonomik krizle beraber 2008 yılında ölkemiz lehine 9.9 milyon € fazla veren ticaret dengesi, 2009 yılında ise 140.7 milyon € İrlanda lehine dış ticaret fazlası vermiştir. Her iki ölkede resmi dış ticaret istatistikleri farklılık arz etmekte olup, ölkemizden İrlanda'ya yapılan ihracatın önemli bir kısmı İngiltere üzerinden re-eksport yapılıyor olması nedeniyle iki ölkede dış ticaret kayıtları farklı olmaktadır.

Türkiye ile İrlanda arasındaki ikili ticaret bakımından öne çıkan diğere bir husus da her iki ölkenin genel ithalat ve ihracat yapısının benzer ürünlerden oluşmasıdır. Bir diğere ifade ile gerek ölkemizin, gerekse İrlanda'nın genel ihracatının ve ithalatının yoğunlaştığı ürün gruplarının ikili ticarete de ön sıralarda yer aldığı tespit edilmektedir. Dolayısıyla, İrlanda pazarına girişte ihracatçılarımızın ihraç gruplarını çeşitlendirerek, daha geniş bir yelpazede ürün grubundan seçim yapmaları ve bu seçimi yaparken pazarın ihtiyaçlarını dikkate almaları gerekmektedir.

Dış Ticaret İstatistikleri

Türkiye ile İrlanda'nın Dış Ticareti (Bin Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2008	663,9	973,1	1.637	-309,2
2009	289,7	815,6	1.105	-525,9
2010	339,2	873,9	1.213	-534,6
2011	354	839,2	1.193	-485,1
2012	347,6	845,4	1.193	-497,7
2013	379,7	830,4	1.210	-450,6
2014	471,3	893,9	1.365	-422,6
2014 (Ocak-Mayıs)	196	361	557	-164

2015 (Ocak- Mayıs)	167	336	503	-168
-----------------------	-----	-----	-----	------

Kaynak: Türkiye Ekonomi bakanlığı (<http://www.ekonomi.gov.tr/>)

*TÜİK

Türkiye-İrlanda dış ticaret hacmi 2014 yılında 1,3 milyar dolar düzeyindedir. 2014 yılı itibariyle İrlanda'ya ihracatımız 471 milyon dolar, ithalatımız ise 893 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin İrlanda'ya ihracatında başlıca ürünler (milyon dolar)

GTİP	ÜRÜN ADI	2012	2013	2014
8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış	30.641	50.372	112.987
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	21.262	26.618	47.512
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fibre	17.879	15.639	26.129
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	32.449	8.300	17.476
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	15.232	14.939	17.198
8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörün	0	52.800	16.380
3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	10.965	13.469	15.818
4819	Kağıttan, kartondan, selüloz vatkadan veya selüloz lif tabakalarından kutu, mafhaza, torba vb.	10.176	10.577	12.243
7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	11.249	10.090	11.188
6115	Külotlu çoraplar,taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (varis çorapları dahil) ve patik ço	9.462	8.522	9.157
2519	Magnezit, erimiş yanmış manyezi ve diğer magnezyum oksit	4.876	6.203	7.594
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	6.644	5.793	6.935

8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	4.739	5.593	6.899
0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	9.315	7.755	6.878
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler	7.303	5.957	6.761
3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tıpa, kapak, kapsül ve diğer ka	4.744	5.287	6.473
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	9.110	6.887	6.001
6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüz	5.913	6.843	5.348
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. Eşya (örme)	6.892	5.216	5.182
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	3.234	4.216	4.812
8450	Ev veya çamaşırhane tipi yıkama makinaları (yıkama ve kurutma tertibatı bir arada olanlar dahil)	6.853	4.281	4.715
7604	Aluminyumdan çubuklar ve profiller	2.982	3.731	4.571
8422	Bulaşık, şişe vb yıkama ve kurutma makinaları, şişe, kutu çuval vb doldurma, etiketleme makinaları,	4.210	4.031	4.379
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	3.214	3.445	3.726
8503	Sadece veya esas itibariyle 85.01 veya 85.02 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılmaya elverişli ak	0	0	3.650
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüz m	4.914	4.010	3.476
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	333	74	3.247
5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	2.448	2.072	2.877
2811	Diğer anorganik asitler ve ametallerin diğer anorganik oksijenli bileşikleri	744	2.729	2.859
7322	Demir veya çelikten elektriksiz merkezi ısıtmaya mahsus radyatör, motorlu hava püskürtücüler, bunlar	2.794	2.135	2.542
4803	Tuvalet ve yüz temizliği için ince kağıt, havlu veya kağıt	95	852	2.343

	peçete vb. Kağıtlar			
6815	Taştan ve diğer minerallerden eşya	1.802	2.215	2.319
6205	Erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler	1.895	2.491	2.269
8462	Metalleri dövme, çekiçleme, kalıpta dövme, kesme, taslak çıkartma, şatafatlama, karbürleri işlemeye mah	1.680	2.148	2.257
3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	3.353	0	2.162
4002	Sentetik kauçuk veya sıvı yağlardan türetilen taklit kauçuk (ilk şekillerde, veya levha, tabaka, şer	1.371	2.402	2.086
7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	3.575	1.876	1.999
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	1.840	1.996	1.627
8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların fiitre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	1.465	2.002	1.613
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıy	1.482	921	1.591
	Diğer	78.255	65.164	66.044
	TOPLAM	347.392	379.648	471.323

Kaynak: Türkiye Ekonomi Bakanlığı *TÜİK

2014 yılı itibariyle ülkemizin İrlanda'ya hazır giyim, elektrikli makineler, yol taşıtları, haberleşme ve ses cihazları, kağıt-karton ve kağıt, karton esaslı mamuller, meyve, sebze, dokumacılık ürünleri v.b. ihraç etmektedir.

Türkiye'nin İrlanda'dan ithalatında başlıca ürünler

GTİP	ÜRÜN ADI	2012	2013	2014
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	180.654	188.476	172.665
3302	Sanayide ve içecek imalinde hammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	111.232	110.105	100.018
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	50.726	39.226	91.259
9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb; protez	40.348	50.862	58.624

	organlar; işitme cihazları, vücut i			
3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar, kimya ve bağlı sanayide kull. D	70.612	68.513	58.022
8471	Otomatik bilgi işlem mak. Bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüşt	55.951	49.161	56.033
8523	Sesleri ve diğer fenomenleri kaydetmeye mahsus diskler, bantlar, katı hal kalıcı depolama aygıtları,	55.659	53.899	50.708
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	19.402	24.978	26.077
8426	Gemi vinçleri, diğer vinçler, hareketli kaldırma çerçeveleri, lastik tekerlekli taşıyıcılar ve vinçl	18.860	1.274	21.909
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	19.834	15.862	18.767
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	26.705	19.248	18.555
3006	Tarifenin başka yerinde yer almayan eczacılık eşyası ve müstahzarları	15.546	16.840	16.446
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	6.793	11.395	12.873
8443	Baskı yapmaya mahsus makinalar; kopyalama ve faks makinaları; bunların aksam, parça ve aksesuarları	16.080	18.013	11.938
3822	Laboratuvarlarda, teşhiste kullanılan reaktifler	11.579	8.206	9.281
3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	2.175	5.181	7.577
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, ku	6.989	7.191	7.202
8309	Her türlü tıpalar, şişeler için kapsüller, yırtılabilen kapsüller, dişli kapaklar, kapak plakaları,	3.423	6.686	6.516
2935	Sülfonamidler	0	777	6.414
9603	Süpürgeler, fırçalar, paspaslar, fırça başları, boya pedleri ve ruloları, silecekler vb.	5.171	5.204	6.208
3304	Güzellik, makyaj ve cilt bakımı için müstahzarlar (güneşlenme kremleri ve müst. Dahil), manikür ve p	4.923	4.713	6.109

1901	Malt hūlasası; un, niřasta ve malt esaslı mūstahzarlar	3.832	2.788	5.973
3306	Ağız veya diř sağlığını korumaya mahsus mūstahzarlar (bireysel kullanıma hazır ambalajlarda)	4.653	5.077	5.463
9001	Optik lifler, demetleri, kabloları; polarizan maddeler; mercekler (kontakt lensler dahil), prizmalar	6.840	5.646	4.983
2931	Diğer organo-inorganik bileşikler	0	0	4.518
8517	Telefon cihazları, ses, gōrūntū veya diđer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diđer cihazlar	6.467	4.566	4.494
4911	Basılı diğer yayınlar, resimler, fotoğraflar	4.118	4.446	4.435
8413	Sıvılar için pompalar (ōlū tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatōrleri	2.587	2.622	4.117
3912	Selūloz ve kimyasal tūrevleri (ilk řekilde)	2.305	3.403	3.992
2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likōr ve diğer alkol	2.224	2.530	3.827
3501	Kazeinler, kazeinatlar ve diđer kazein tūrevleri, kazein tutkalları	1.124	2.164	3.686
4410	Ağaçtan ve diğer odunsu maddelerden yonga levha, oriented strand board (osb), vb. Levhalar	1.677	693	3.672
4101	Sığır (bufalo dahil) ve at cinsi hayvanların ham post ve derileri	5.950	4.792	3.550
2922	Oksijen gruplu amino bileşikleri	3.961	3.087	3.396
0406	Peynir ve pıhtılařmıř ūrūnler	6.430	8.907	3.319
8501	Elektrik motorları ve jeneratōrler [elektrik enerjisi ūretim (elektrojen) grupları hariç]	2.528	2.014	2.804
9027	Fiziksel-kimyasal analiz alet-cihazlar; akıřkanlık, genleřme vb ūlū cihazlar; ısı-ıřık-ses ūlme ci	2.797	3.299	2.639
3215	Matbaa, yazı, çizim ve diđer mūrekkepler	585	127	2.620
2934	Nūkleik asitler ve bunların tuzları; diđer heteroksiklik bileřikler	3.376	2.330	2.617
3926	Plastikten diğer eşya	1.790	1.988	2.507

Diğer	59.555	64.124	58.115
TOPLAM	845.458	830.413	893.929

Kaynak: Türkiye Ekonomi Bakanlığı

*TÜİK

2014 yılı itibariyle Türkiye'nin İrlanda'dan en çok ithal ettiği ürünler arasında; tıbbi malzeme ve ilaç, uçucu yağlar, diğer kimyasal maddeler, büro makineleri ve elektrikli makineler yer almaktadır.

İrlanda'nın İthalatı Yüksek Olan Ürünlerde İhracat Potansiyelimiz Yüksek Bulunan Ürünler

1. Tekstil ve konfeksiyon,
2. Elektrikli makineler ve parçaları,
3. Yol taşıtları,
4. Meyve ve sebze,
5. Kuruyemiş,
6. Dokumacılık ürünleri,
7. Ham gübreler, mineraller,
8. Araç lastiği,
9. Mücevher,
10. Hediyeleşme eşya, Öte yandan, İri
11. Televizyon,
12. Alkollü içkiler.

Ticari İlişkilerde Bilinmesi Gerekli Genel Konular

İthalat Mevzuatı

Gümrük Vergileri

AB üyesi ülkelerin birbirleri ile olan ticaretlerinde gümrük vergisi veya eş etkili vergi tahsilatı söz konusu değildir. AB üyesi olan İrlanda, üçüncü ülkelere ithalatında "Ortak Gümrük Tarifesi-OGT" oranlarını tatbik etmektedir.

KDV ve Diğer Vergiler

KDV: Ülkede KDV oranı % 23 olup sektörlere göre değişmektedir.

Kurumlar Vergisi: Ticari nitelikteki kazançlar için %12.5 olarak uygulanmaktadır.

Özel Tüketim Vergisi: LPG, yakıt (benzin ve mazot), alkollü içkiler, bira, şarap, alkol içeren elma ve armut suyu, tütün mamulleri gibi sınırlı sayıda ürün üzerinden alınmaktadır.

Taşıt Tescil Vergisi: Tüm kara taşıtları, taşıt bedelinin belirli bir yüzdesi üzerinden (motor hacmine göre değişmek üzere) vergilendirilmektedir.

Damga Vergisi: Hisse ve pay satışlarında, mesken/işyeri binası alım satımlarında, kredi kullanımlarında, vb. işlemlerde değişen oranlarda ödenmekte olup, bazı istisnalar mevcuttur. Özellikle gayrimenkul alım satımı olmak üzere, belirli belgeli alışverişlerde tahsil edilmektedir.

Ayrıca, 4 Mart 2002 tarihinden bu yana yürürlükte olan ve plastik alışveriş torbaları için tahsil edilen “çevre vergisi” (22 sent/torba) uygulaması mevcuttur.

Genel Olarak Ticari Tanımlama Uygulamaları

Genel Kurallar

Etiketın amacı bilgi vermek olduğundan, etiketlerin okunaklı olması beklenmektedir. AB üyesi ülkedeki imalatçı veya yetkili acentenin etiket bilgilerinin doğru ve gerçeğe uygun olması ve etiketlerin temini yönünde yükümlülükleri bulunmaktadır.

Gıda haricindeki ürünlerin etiketinde menşee ülke belirtilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Tekstil ürünlerinin etiketi, ürünün beden büyüklüğü ve imal edildiği malzeme hakkında bilgi içermek durumundadır. Ancak bunun haricinde yer alacak bilgiler isteğe bağlı olarak belirtilmektedir. Yıkama ve saklama koşullarıyla ilgili bilgi verilmesi konusunda dahi yasal bir zorunluluk bulunmamakta, bununla birlikte bu tür bilgilerin yer alması halinde doğru bilgi verilmesi şartı aranmaktadır. Tekstil ürünlerinin imalatında kullanılan malzemenin belirtilmesi gereklidir. Bu zorunluluk, tamamı (kıyafet, ev tekstili, vb.) veya en az % 80'i (mobilya, şemsiye, yer döşemesinde kullanılan eşyalar, eldiven, vb.) kumaş olan eşyaların etiketleri bakımından geçerlidir.

Ayakkabı etiketlerinde de malzemenin belirtilmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Ayakkabının dış yüzeyi, iç yüzeyi ve tabanının en az %80'inin imalinde kullanılan malzemeye ait bilgi verilmesi gerekmektedir. Bu bilginin, konuyla ilgili kabul edilen uluslararası işaretler şeklinde verilmesi şartı bulunmaktadır. Eğer tek bir malzeme tek başına % 80'lik bir oran teşkil etmiyorsa, iki ana malzemenin etikette belirtilmesi talep edilmektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere, az sayıda istisna haricinde, ithal üründe menşee ülkenin etikette belirtilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Bazı gıda ürünleri, tüketicinin yanılmasına yol açma ihtimali olduğu durumlarda, menşeeine dair bilgileri içermelidir. Bu ürünlere ilişkin bilgiler, İrlandalı ithalatçı firmalardan temin edilebilir. İrlanda piyasasıyla ithal, ihraç veya transit geçiş şeklinde temas edecek olan ve İrlanda ürünü olmayan malların üzerinde, İrlanda üretimi veya İrlanda menşeli olduğunu akla getirecek işaretlerin bulunması yasaktır. Sahte veya yanlış yönlendirici markalar, ürün tanımlamaları ve diğer yanıltıcı işaret ve bilgiler de benzer şekilde yasaktır.

Deniz yoluyla gelen paketlerin işaretlenmesine ilişkin özel bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak, normal koşullarda, deniz yoluyla sevkedilecek paketlerde, konsinye numarası ve sevkiyat numarası açıkça belirtilmelidir. Paketin içeriğinin bu referanslara gerek olmaksızın açıkça anlaşılabilceği durumlarda bu uygulamaya gerek bulunmamaktadır.

Ambalajlı gıdaların, İrlanda pazarına sunulabilmesi için, ambalaj konusundaki şartların sağlanması gerekmektedir. Etiketın üzerinde, tüketicinin ürün hakkında yeterli derecede bilgi sahibi olmasını sağlayacak ayrıntıda bilginin, İngilizce olarak mutlaka belirtilmesi gerekmektedir. Ürünün tamamıyla iyi ve kullanılabilir olduğu durumlarda, “son satış tarihi”nden sonra da satışının yapılması İrlanda'da kanunsuz bir işlem olarak değerlendirilmemektedir. Pek çok gıda maddesi, etiket üzerinde sadece ürünün türüne ait bildirimde bulunulmasını gerektirmektedir. Bu tür ürünler, ekmek ve sebze gibi

paketlenmemiş ürünleri veya satıcı tarafından kendi tesislerinde paketlenmiş ürünleri kapsamaktadır.

“Genetik Olarak Değiştirilmiş Organizmalar”ın etiketlenmesi konusunda AB tarafından hazırlanmış olan mevzuat hükümleri İrlanda’da da geçerlidir.

Öte yandan, tehlikeli maddelerin etiketlerinde malın ticari ismi, maddenin açık ve tanınan ismi, ürünü piyasaya sunmaktan sorumlu firmanın -telefon numarası dahil- temas bilgileri, tehlike sembolü (sarı-turuncu zemin üzerine siyah mürekkeple basılacaktır), ürünün içeriğinde yer alan maddenin kullanımından kaynaklanan riskleri belirten standart bilgi, güvenlik önlemleri yer almalıdır. Etiketin paketten çıkmayacak nitelikte olması, üzerindeki yazıların silinmeyecek/çıkılmayacak bir mürekkeple basılması şarttır.

Ticarette Uygulanan Standartlar

1973 yılından bu yana AB üyesi olan İrlanda, teknik mevzuat konusunda AB’nin düzenlemelerini uygulamaktadır. AB Komisyonu, uyumlaştırılmış Avrupa İşareti (“CE” işareti)’nin ve seçilmiş armonize uygunluk modüllerinin kullanımıyla, ticaretteki teknik engellerin elimine edilmesini desteklemektedir.

CE işareti, temel olarak standartlara uygunluğu gösteren bir işaret olmayıp, daha çok, AB Direktiflerine uygunluğu gösteren bir işarettir. Pek çok AB Direktifi, üreticilerin, imalat faaliyetlerinde ISO 9000 kalite belgesine sahip olmalarını gerektirmektedir.

Uluslararası kalite belgesi olan ISO 9000, İrlanda’da yaygın olarak kullanılmaktadır. İrlanda’da yerleşik çok sayıdaki çokuluslu firma ve dünya çapındaki üretim teknikleri sayesinde, belgenin uygulamaya geçirilmesi daha kolay olmuştur. Bu firmalar, kendilerine mal sağlayan firmaların da benzer teknikler kullanmaları şartını aramaya başladıklarından dolayı, ISO 9000 belgesinin alınması hızlı bir gelişme göstermiş ve çokuluslu firmalarla iş bağlantısı kurabilmenin neredeyse ön şartlarından biri haline gelmiştir.

AB’nde Tek Pazar (Single Market)’in ihdasıyla bağlantılı olarak, tüketicilerin sağlığını ve güvenliğini doğrudan ilgilendiren ana ürünlerde tüm üye ülkeler bazında bağlayıcı ve uyulması zorunlu koşullar getirilerek, AB çapında yeknesak bir uygulama oluşturulması sağlanmıştır. Bu bağlamda getirilen “CE” işareti uygulaması, AB pazarında satışa sunulacak ilgili ürünlerde bulunması gereken unsurlardan biridir. Uygulanacak ürün test ve belgelendirme koşulları her bir ürün/ürün grubu itibarıyla ilgili AB Direktifleri kapsamında tespit edilmiştir. CE işareti, sadece ürünün, AB tarafından getirilen düzenlemelerde öngörülen sağlık, güvenlik ve çevre konusundaki yasal şartlara uygun olarak üretilmiş olduğu anlamına gelmekte, Avrupa üretim standartlarına uygunluğu garantilememektedir. Bu nedenle, ulusal üretim standartları, CE işaretinin verilebilmesini gerektiren koşullarla birlikte uygulanmaya devam edilebilmektedir. Ancak, CE işareti, ürünün güvenliğine ilişkin tüm diğer ulusal işaretlerin yerine geçmektedir.

Tüm tarım ve gıda ürünlerinin ithalatı, AB’nin sağlık ve bitki sağlığı düzenlemelerine tabi olarak gerçekleştirilmekte, bunun yanı sıra, İrlanda veterinerlik ve bitki sağlığı idaresi’nin belgelendirme şartları da aranmaktadır.

AB’nin Tek Pazar kapsamındaki “yeni yaklaşım” prensibine dayalı standardizasyon uygulamaları konusunda ayrıntılı bilgi <http://www.newapproach.org/> adresli internet

sitesinden temin edilebilmektedir. İrlanda hakkında ayrıntılı bilgi için ise [National Standards Authority of Ireland](#) 'ın internet sitesinden faydalanılabilir.

Serbest Bölgeler ve Mevzuatı

İrlanda'nın Shannon Serbet Bölgesi olmak üzere 1 serbest bölgesi bulunmaktadır. 1959 yılında Shannon Uluslararası Havaalanı'nın yanında kurulmuş ve faaliyete başlamış olan "Shannon Serbest Bölgesi" dünyanın ilk serbest bölgesidir. 243 hektar alana kurulmuş olan serbest bölge, 100'dan fazla denizaşırı firmaya ev sahipliği yapmaktadır. Serbest bölge, "Shannon Development" tarafından yönetilmektedir.

Bu serbest bölge, uluslararası dağıtım ve Batı Avrupa ülkelerine yönelik antrepo hizmeti veren bir merkez olarak sunduğu avantajlar bakımından da benzersiz bir durumdur. Zira, gümrük vergisinden ve KDV'den muaf bir serbest bölge olmasına ek olarak, İngiltere ve diğer Avrupa pazarlarının kara ve hava ulaşımına doğrudan giriş imkanı sağlamaktadır. Hammaddeler ve kısmen veya tamamen üretilmiş mallar, miktar bakımından bir sınırlama olmaksızın ve vergiden muaf olarak serbest bölgeye ithal edilip, serbest bölgede tutulabilmektedir. Mallar, serbest bölgede işleme, ayıklama, eleme veya tekrar paketleme işlemlerine tabi tutulabilmekte ve serbest bölgedeki binalar kiralanabildiği gibi yeni bina da inşa edilebilmektedir. Serbest bölgede satış yapılması talebi olduğunda, ithal işlemlerinin tamamlanabilmesi için ürünle ilgili (varsa) gümrük vergisi ve diğer vergilerin ödenmesi gerekmektedir. Serbest bölgenin temel avantajlarından biri de, en kısa sürede ürünün sevkiyatının sağlanabileceği bir bekleme yeri olarak kullanılabilmesi ve böylece nakliye süresinden tasarruf sağlanması, düşük maliyetle depolama imkanı elde edilmesi ve İrlanda'daki % 12.5 düzeyinde düşük kurumlar vergisinden yararlanılabilmesi imkanlarıdır.

Havaalanı Sayısı

İrlanda'nın 3 tane uluslararası (Dublin, Cork ve Shannon) ve 6 tane bölgesel (Donegal, Sligo, Knock, Galway, Kerry ve Waterford) havalimanı bulunmaktadır.

BELLİ BAŞLI EKONOMİK VE TİCARİ KURULUŞLAR

BAKANLIKLAR, KAMU KURUMLARI, MESLEK ÖRGÜTLERİ, FAYDALI BAĞLANTILAR

Dış Ticaret ve Yatırımlarla İlgili Önemli Kuruluşlar

[Enterprise Ireland](#) - www.enterprise-ireland.com

[IDA Ireland](#) (İrlanda Yatırım Geliştirme Kurumu) - www.idaireland.com

[Shannon Ireland](#) – www.shannonireland.com

[Irish Tax and Customs](#) (İrlanda Vergi ve Gümrükler) – www.revenue.ie

[Companies Registration Office](#) – www.cro.ie

Diğer Faydalı Bağlantılar

[Tüm İrlanda Kamu Kurum ve Kuruluşları](#) - www.gov.ie

[İrlanda'ya İlişkin Bilgi](#)- www.basis.ie

[Ülkeye İlkışkin Bilinmesi Gereken Temel Bilgiler- www.citizensinformation.ie](http://www.citizensinformation.ie)

[Central Statistics Office Ireland \(İrlanda İstatistik Ofisi\) – www.cso.ie](http://www.cso.ie)

[National Economic and Social Council \(Ulusal Ekonomik ve Sosyal Konsey\) – www.nesc.ie](http://www.nesc.ie)

[Irish Business and Employers Confederation \(İrlanda İş ve İşverenler Konfederasyonu\) – www.ibec.ie](http://www.ibec.ie)

[The Economic and Social Research Institute \(ESRI\) \(Ekonomik ve Sosyal Araştırma Enstitüsü\) - www.esri.ie](http://www.esri.ie)

[Central Bank \(İrlanda Merkez Bankası\) –www.centralbank.ie](http://www.centralbank.ie)

[Sustainable Energy Ireland \(Sürdürülebilir Enerji Kurumu\) – www.seai.ie](http://www.seai.ie)

[Irish Stock Exchange \(İrlanda Borsası\) – www.ise.ie](http://www.ise.ie)

[Irish Agriculture and Food Development Authority \(İrlanda Tarım ve Gıda Geliştirme Kurumu\) – www.teagasc.ie](http://www.teagasc.ie)

Bellibaşlı Meslek Örgütleri ve Önemli Linkler

1. AECI (Association of Electrical Contractors–İrlanda Elektrikçiler Derneği
Tel: + 353 1 2886499 – 2885869

Web: www.aeci.ie

2. Association of Consulting Engineers of Ireland
Web: www.acei.ie

3. The Bar Council
Web: www.lawlibrary.ie

4. Beverage Council of Ireland
Web: www.beveragecouncilofireland.ie

5. Chambers Ireland
Web: www.chambers.ie

6. Chartered Institute of Logistics &Transport in Ireland
Web: www.cilt.ie

7. Dublin City Business Association
Web: www.dcba.ie

8. Electrical and Electronic Retailers Association of Ireland
Web: www.electricalretailers.ie

9. Farm Tractor & Machinery Trade Association Ltd.
Web: www.ftmta.ie

10. Federation of Jewellery Manufacturers of Ireland
Web: www.fjmi.ie

11. Financial Services Ireland

- Web: www.fsi.ie
12. ICT Ireland
Web: www.ictireland.ie
 13. Institute of Chartered Shipbrokers (Irish Branch)
Web: www.icsirishbranch.ie
 14. Institute of Food Science and Technology of Ireland
Web: www.ifsti.com
 15. Irish Business and Employers Confederation (IBEC)
Web: www.ibec.ie
 16. Irish Chamber of Shipping
 17. Tel: + 353 1 8559011
Fax: + 353 1 8559022
 18. Irish Clothing and Textiles Alliance
Web: www.ibec.ie/icata
 19. Irish Computer Society
Web: www.ics.ie
 20. Irish Concrete Federation
Web: www.irishconcrete.ie
 21. Irish Exporters Association (IEA)
Web: www.irishexporters.ie
 22. Irish Hardware & Building Materials Association
Web: www.ihbma.ie
 23. Irish International Freight Association
Web: www.iifa.ie
 24. Irish Mining & Quarrying Society
Web: www.imgs.ie
 25. Irish Small and Medium Enterprises Association
Web: www.isme.ie
 26. Irish Software Association
Web: www.software.ie
 27. Irish Tourist Industry Confederation
Web: www.itic.ie
 28. Irish Travel Agents Association
Web: www.itaa.ie
 29. Law Society of Ireland
Web: www.lawsociety.ie
 30. Retail Jewellers of Ireland
Tel: + 353 65 6825714

Web: www.rji.ie/

31. RGDATA, Retail Grocery, Dairy & Allied Trades' Association
Web: www.rgdata.ie

32. Alcohol Beverage Federation of Ireland
Web: www.abfi.com

İrlanda'da Yerleşik Türk Dernek ve TürkSermayeliFirmalar

1)TIBDA (Turkish Irish Business Development Association)

9 Parliament Street, Jamestown, Dublin 8

Tel : 01-545 6877

Mobil : 087 142 52 02

E-mail : ali.yilmaz@tibda.ie

Web : <http://tibda.ie/>

2)FIBA International Financial Services Company Plc.

Fitzwilliam Business Centre, 77 Sir John Rogerson's Quay , Dublin 2

Tel : 01-640 19 54

Faks : 01-640 1952

E-mail : kkgul@eircom.net

3)ING European Financial Services Plc

Block 4,Dundrum Town Centre Sandyford Road, Dundrum, Dublin 16

Tel : 01-638 40 83

Faks : 01-638 40 80

E-mail : Suheyla.deroiste@ingeuropefs.com

4)Zorlu Financial Services Ltd

2 Grand Canal Square, Grand Canal Quay, Dublin 2, Dublin

Tel : 01-224 04 99

Faks : 01-224 04 80

E-mail : ahmet@zorlufinancial.com

5)GAMA Power Systems Engineering and Contracting Inc

Fort Davis Road, Whitegate, County Cork

Fax :021-465 67 80

E-mail: elcin.olmez@gama.com.tr

6)Turkish Airlines

Dublin Airport Departures Level Ticket Desks Block A No:1 Co. Dublin

Tel : 01-844 79 20

Faks : 01-844 78 35

E-mail : MBALANDI@THY.COM

Web : <http://www.turkishairlines.com>

7)Majestic Textiles

Showroom Office: Ballymount Corporate Park, Ballymount Road, Dublin 24

Tel : 01-429 5914

E-mail : erol@majestictextiles.com

Web : www.majestictextiles.com

8)BEKO Plc

Unit 16, The Hub Logistics Park, Bracetown, Co Meath

Tel : + 353 87 827 4545

Eposta : ian.collins@beko.co.uk

Websitesi : www.beko.ie

SONUÇ

Ülkemiz ile İrlanda'nın dış ticaretine genel olarak bakıldığında, dış ticarete karşılaşılan herhangi bir sorun bulunmamaktadır.

İrlanda, az nüfusuna rağmen alım gücü yüksek ve ithalat bağımlı bir ülkedir. Türk firmaları ürünlerini bu pazarda daha iyi tanıtarak ve kaliteli ürün ihracatı yaparak bu pazara girebilirler.

İrlanda da genellikle İngiliz büyük mağazaları ile zincir mağazaları faaliyette bulunmaktadır.

İrlanda'da gıda sektöründe Tesco, Marks & Spencer, Centra, Eurospar, Lidl, Aldi (Alman Süpermarket Zinciri) gibi önemli süpermarket zincirleri vardır. Hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe ise Marks & Spencer, Debenhams, House of Fraser, Pennys, Topshop, Dorothy Perkins, Wallis, Next gibi İngiliz sermayeli mağaza zincirlerinin yanısıra The Gap, H&M, Zara, TKMaxx, Laura Ashley v.b. dünya markası olan firmalar da yer almaktadır.

Elektrik ve elektronik eşya sektöründe faaliyette bulunan PC World, Curry's zincir mağazaları da İngiliz sermayeli firmalardır. M&S, Argos gibi İngiliz sermayeli firmaların yanısıra, İsveç mağaza zinciri İKEA'da ev eşyası/mobilya pazarında yer almaktadır.

Sağlık, kozmetik, parfümeri ve güzellik sektörünün liderliğini Boots yapmaktadır.

İrlanda, emek yoğun sektörlerde net ithalatçı konumunda bir ülke olup, tekstil-konfeksiyon, ev tekstil ürünleri, mobilya, plastik ve ambalaj sanayi ürünleri, meyve, sebze, işlenmiş tarım ürünleri, alkollü içecekler gibi emek yoğun sektörlerde iç talep ithalatla karşılanmaktadır. Gıda ürünlerinde et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, kümes hayvanları, balıkçılık, iklimin elverdiği bazı patates ve yeşil sebzeler iç piyasadan, bunun dışında kalan diğer ürünler ise diğer AB ülkelerinden, bazı Latin, Akdeniz ve Afrika ülkelerinden tedarik edilmekte, gıda dışı ürünlerin büyük çoğunluğu ise küresel pazarlardan sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, önde gelen Türk firmalarının İrlanda'da dağıtım ve/veya satış odaklı temsilcilikler, ofis, mağaza ve şube açmaları pazara giriş avantajı sağlayabilecektir.

İrlanda'ya ihracatımızda yararlı olabilecek diğer bir husus olarak, diğer AB ülkelerine (özellikle İngiltere) yönelik olarak hâlihazırda ihracat yapan firmaların, İrlanda pazarında güven uyandırdığının belirtilmesinde fayda görülmektedir. Zira, İrlandalı ithalatçı firmalar, tüketici güvenliğini ön planda tutmakta, bu nedenle belirli üretim standartlarının var olmasını talep etmektedirler. Bu nedenle, İrlanda'nın yoğun olarak ticaret yaptığı İngiltere ile ticaret ilişkisi kurmuş olan firmalar güvenilir addedilmekte ve yeni ticari ilişkilerin kurulması konusunda olumlu bir etki yaratmaktadır.

Tüm ticari ilişkilerde olduğu gibi, malın kalitesi, teslim tarihi, vb. konularda verilen taahhütlerin yerine getirilmesine azami hassasiyet gösterilmesi, pazarın küçük ölçekli olduğu ve negatif haberlerin büyük bir hızla yayıldığı İrlanda pazarında ülkemiz açısından olumsuz bir sicil oluşmaması bakımından özel önem arz etmektedir.

Diğer taraftan, İrlandalı firmaların Ticaret Odalarına üye olma zorunlulukları bulunmamaktadır. Bu nedenle firmalarımızın İrlandalı firmalar ile yaşayacakları muhtemel sorunların Ticaret Odaları aracılığıyla çözümlenmesi imkanı bulunmamakta, sorunun karşılıklı temaslar sonucunda çözümlenememesi halinde konunun mahkemeye götürülmesi gerekmektedir. Bunlara ilaveten, ihracatçı firmalarımızca yapılan mal mukabili ihracatlarda karşılık olarak ödemeye esas bedellerin İrlandalı firmalarca ödenmemesi durumunda “debt collector” olarak adlandırılan ve alacak tahsildarı olarak faaliyet gösteren kuruluşlarla “debt collection company” işbirliği halinde konuya çözüm getirilmesinde fayda mütalaa edilmektedir.

Ülkemiz ile İrlanda'nın ürün yapısı karşılaştırıldığında, ithal ve ihraç ürünlerimizin hemen hemen aynı olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, İrlanda'ya yönelik ihracatımızı artırmak için ürün yelpazesini genişletmek ve İrlanda pazarının ihtiyaçlarına göre ihracat yapmak gerekmektedir.

İrlanda'da yapılan pazar araştırması sonuçlarına göre, iç pazara yönelik olarak başarı sağlamadaki en önemli unsurlar doğru zamanda toplumun ihtiyacı olan kesimine satış yapabilmektir. Örneğin İrlanda'da son yıllarda, 30'lu yaşlarda evlenerek çocuk sahibi olan çiftlerin sayısında büyük bir artış yaşanması üzerine, hem çocukların, hem de yetişkinlerin ihtiyaçları doğrultusunda ürün satmanın daha doğru olacağı vurgulanmaktadır. Çocuk sayısındaki artış, çocuklara yönelik ürün ve hizmet talebi ile anne ve babalarının da duruma uygun ürün ve hizmet talebini yaratacaktır.

Dolayısıyla, bir ülkenin piyasasına girişte öncelikle pazar ihtiyaçlarını, var olan trendleri, tüketicinin eğilimlerinin belirlenerek ürün ve hizmet gruplarının belirlenmesi gerekmektedir.